

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Bakıda gənci evinin qarşısında qanına qəltan etdilər

yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 25 iyun 2015-ci il Cümə axşamı № 137 (6165) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

AŞ PA sessiyasında Qərb-Azərbaycan atışması

İnsan haqlarına basqı Azərbaycana qarşı növbəti sənədin qəbuluna səbəb oldu; Fazil Qəzənfəroğlu: "Azərbaycan öz mövqeyində müəyyən mənada haqlıdır, çünki..."

yazısı səh.11-də

Prezident 6 nəfərə general-mayor rütbəsi verdi

yazısı səh.2-də

Rüstəm Behrudi:

"Bu, mənə qarşı təxribatdır"

yazısı səh.5-də

"Azərbaycanı da Liviyanın gününə salmaq istəyirsiniz?"

yazısı səh.6-də

Taleh Xasməmmədovun anası prezidentə müraciət etdi

yazısı səh.10-də

Azərbaycanla bağlı hesabat Avroparlamentdə təqdim olundu

yazısı səh.8-də

MHP-nin parlamentin sədri vəzifəsinə namizədi bəlli oldu

yazısı səh.9-də

"Əli Kərimli müsavətçiliyə Əliheydər Qarayevdən daha çox nifrət edir"

yazısı səh.4-də

Dünyanın avtobus sürücüləri və bizim "avtoşlar"...

yazısı səh.12-də

I Avropa Oyunları Azərbaycan turizminə nə verdi...

yazısı səh.15-də

Ramazan ayının 8-ci günü

İftar 21.31. İmsaq (azan) 4.41 (QMI)
8-ci günün duası: "İlahi, bu gün məni yetimlərə rəhm edən, Sənin yolunda yoxsullara yemək bəxş edənlərdən və salami açıq-aydın şəkildə verənlərdən qərar ver! Məni Öz nemətinlə kəramətli və yaxşı insanlarla yoldaş et! Ey arzu edənlərin Sığınacaq və Pənahı!"
İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günlərimi bağışla".
ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

"Oliqarxqeyt" istintaqından yeni xəbərlər və...

BEYNƏLXALQ BANKA RƏHBƏRLİK UĞRUNDA MÜBARİZƏ - ŞOK İSİMLƏR

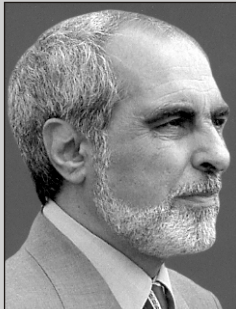
Cahangir Hacıyevin boş qalmış postuna yiyələnmək üçün kimlər çalışır?; İddiaçılar sırasında nazir müavininin kürəkəni də var; Ölkədən qaçmış "Hafka"nın 1 milyard avro saxladığı bank hesabı axtarılır...

Azərbaycana qarşı haqsız Qarabağ de-marşı

AŞ PA-dan ölkəmizə qarşı prinsipsiz mövqe; qurumun yay sessiyasında ölkəmizlə bağlı qəbul edilən sənəddən "işğal" sözünün çıxarılmasının pərdəarxası; Qərb Ermənistanına reverans edir?

yazısı səh.8-də

Əbülfəz Elçibəy doğum günündə məzarı başında anıldı

yazısı səh.3-də

Natiq Miri: "Ölkədəki marginal qrupların əksəriyyəti Milli Suradadır"

yazısı səh.10-də

Rauf Arifoğlu: "Palçıq Vedrəsinə və onu üstümüzdə fırladan ƏLə demək istəmədiklərim"

yazısı səh.9-də

25 iyun 2015

Prezident 6 nəfərə general-mayor rütbəsi verdi

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularına ali hərbi rütbələrin verilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncamda deyilir:

“Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin aşağıdakı hərbi qulluqçularına general-mayor ali hərbi rütbəsi verilsin:

polkovnik Axundzadə Yusif Yevgeniyeviç
 polkovnik Eyyubov Teymur Tərhan oğlu
 polkovnik Əliyev İkrəm Zülfü oğlu
 polkovnik Hüseynov Zəhid İbrahim oğlu
 polkovnik Orucov Elman İzzət oğlu”.

Prezident digər sərəncamla Naxçıvan Muxtar Respublikasının hərbi prokuroru Yaşar Əli oğlu Həsənova ədliyyə general-mayoru ali hərbi rütbəsini verib.

Türkiyə İsrailə gizli danışıqlarla bağlı faktı təsdiqlədi

Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu Ankara və Təl-Əviv arasında gizli danışıqlarla bağlı faktı təsdiqləyib. Bu barədə “Trend” “Hürriyyət” qəzetinə istinadən məlumat verir.

Nazir bildirib ki, danışıqlar olmadan Türkiyə-İsrail əlaqələrinin yaxşılaşmasında hər hansı uğur əldə etmək çətindir.

Qəzetin məlumatında deyilir ki, Türkiyə və İsrail Xarici İşlər nazirlikləri arasında danışıqlar İspaniyada baş tutub.

Neft Bazasının direktoru qəza törətdi

Dünən saat 19:00 radələrində Ucar rayonunun dörd yol deyilən ərazisində zəncirvari yol qəzası baş verib. “Qafqazinfo”-nun məlumatına görə, hadisə nəticəsində 6 avtomobil yararsız vəziyyətə düşüb.

Qəzaya səbəb kimi isə Ucar Neft Bazasının direktoru Təyyar Məmmədovun ona məxsus “99 AA 225” dövlət nömrə nişanlı Toyota Corolla avtomobilini yüksək sürətlə sürməsi göstərilir.

Qəza yol kənarında dayanmış 5 avtomobilə ciddi ziyan vurub. Hadisə nəticəsində xəsarət alan yoxdur.

Azərbaycan bokscusu Avropa Oyunlarının finalına çıxıb

Bakı-2015 I Avropa Oyunlarında boks yarışları davam edir. Apasport.az saytının məlumatına görə, 81 kq çəkidə Azərbaycanı təmsil edən Teymur Məmmədov yarışda 4-cü görüşünə çıxıb. İndiyə qədər 3 rəqibinə heç bir şans verməyən Olimpiya Oyunlarının bürünc mükafatçısı, Avropa çempionu və dünya ikincisi yarımfinalda rusiyalı Pavel Silyagin önündə də uğurlu seriyasını davam etdirib. O, hər 3 raundu xeyrinə bitirərək (29:28; 29:28; 29:28), finala vəsiqə qazanan ilk bokscumuz olub.

Məmmədov çempionluq üçün italyalı Valentino Manfredonia ilə üz-üzə gələcək. Həlledici döyüş sabah saat 19:00-da olacaq.

Yarımfinala qədər irəliləyərək, ən azı bürünc medalı özü üçün təmin edən Tayfur Əliyev (56 kq) final üçün son döyüşünü rusiyalı Bəxtovar Nazirova qarşı keçirib. Bura qədər iki rəqibini mübarizədən kənarlaşdıran həmyerlimizlə 3 döyüşdən qalib ayrılan Nazirovun görüşü gərgin alınıb. Lakin qarşılaşma daha təcrübəli rusiyalının xeyrinə başa çatıb - 2:1 (28:29; 29:28; 29:28).

Başağılıq

Qarabağ Ağsaqqallar Şurasının sədri Asif Məmmədov deputat Vahid Əhmədova anasının vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başsağılığı verir

“Elm” tədris mərkəzi MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

Qənirə Paşayeva AŞ PA-da Xocalı soyqırımından danışdı

M illət vəkili Qənirə Paşayeva AŞ PA-da Xocalı soyqırımından danışdı və Bosniya və Herseqovina prezidentini Nazirlər Komitəsinə sədrlikləri dövründə Qarabağ münaqişəsi ilə fəal məşğul olmağa çağırıb.

AŞ PA-nın yay sessiyasının bugünkü plenar iclasında Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin sədri Mladen İvaniç bu ölkənin Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinə (AŞNK) sədrliyi çərçivəsində assambleyada çıxış edib və avropalı parlamentarların suallarını cavablandırıb. Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü Qənirə Paşayevanın “Siz iki həftə əvvəl Azərbaycanda səfərdə idiniz və prezident İlham Əliyevlə önəmli müzakirələriniz oldu... Sizin ölkənin Nazirlər Komitəsinə sədrliyi dövründə bu məsələnin, Dağlıq Qarabağ probleminin həlli istiq-

mətində fəal rol oynayacağını gözləmək olarmı?” sualına cavab verən Mladen İvaniç deyib: “Biz həm Azərbaycan, həm də Ermənistanla dostluq münasibətləri qurmağa çalışırıq. Hər iki ölkə ilə bizim çox yaxşı münasibətlərimiz var. Mən bu yaxınlarda Bakıda oldum, Avropa Oyunlarının açılış mərasimində iştirak etdim. Azərbaycan bizim ölkəmizə sərmaya qoyur, burada yaşayan müxtəlif xalqların nümayəndələrinin işə cəlb olunması ilə bağlı bir neçə layihəni dəstəkləyir. Bu çox yaxşı bir addımdır. Biz hər iki ölkə ilə aramızdakı əlaqələri daha da möhkəmləndirmək istəyirik. Hesab edirəm ki, biz tariximizdə müxtəlif münaqişələrlə qarşılaşmış kiçik bir ölkə olaraq bəlkə də bu münaqişənin həllində öz köməyimizi göstərə bilərik. Ola bilər ki, kiçik ölkələr hansısa

hazır həll variantını təqdim etmək üçün elə də qüvvətli olmasınlar, amma belə məsələlərdə biz öz təcrübəmizi təqdim etməklə bəlkə də öz töhfəmizi verə, tərəflərə öz yardımımızı göstərə bilərik. Amma münaqişənin tam şəkildə həll edilməsi əlbəttə ki hər iki ölkənin öz üzərinə düşən bir yüküdür. Heç kim zorla onların boynuna hansısa həll variantını qoya bilməz, onlar özəri buna nail olmalıdırlar. Üstəlik, Bosniya və Herseqovina da bir şey edə bilməz, bizim ölkə elə də böyük təsirə malik deyil. Biz hər iki ölkə ilə aramızdakı çox yaxşı olan bu əlaqələri inkişaf etdirməkdə davam edəcəyik, eyni zamanda iki ölkə arasındakı əlaqələrin nizamlanması üçün ən yaxşı həll variantını tapmaq istiqamətindəki axtarışlarda öz töhfəmizi verməyə də çalışacağıq”.

İrəvanda iğtişasları yatırmaq üçün şəhərə ordu hissələri gətirilib

E rmənistan silahlı qüvvələrinin bəzi bölmələri Azərbaycanla sərhədin yaxınlığındakı dislokasiya yerindən İrəvana aparılıb.

Ermənistan KİV-in məlumatına görə, bu bölmələr paytaxtda bazalarda yerləşdirilib və İrəvanda mitinqçiləri dağıtmaq üçün əmr gözləyirlər.

Ötən gün başlayan etiraz aksiyası bir neçə min insanın iştirakı ilə davam edir. Mitinqçilər daha çox siyasi şüarlar səsləndirir, nəinki sosial və iqtisadi.

Belə ki, elektrik enerjisinin qiymətinin artırılmaması barədə tələblərdən əlavə prezident Serj Sarkisyanın istefası tələb olunub. Bəzi mitinqçilərin əllərində Azərbaycan dilində söyüş yazılmış və ölkə prezidentinə ünvanlanmış şüarlar olub.

İyunun 23-də mitinqin dağıdılmasına baxmayaraq, bir neçə min adam yenidən küçələrə çıxıb.

İyunun 24-də günorta minlərlə adam Baqramyan küçəsini bağlayaraq axşam Azadlıq meydanında aksiya keçirməyi planlaşdırı.

Hakimiyyətin mitinqçiləri dağılışmağa və ya aksiyanı başqa yerdə keçirməyə sövq etmək cəhdləri baş tutmayıb.

İrəvanda aksiyalar Kremli ciddi narahat edib. Kremli bildirib ki, hadisələri diqqətlə izləyir.

Anti-Rusiya şüarları və mitinqçilərin Avropaya meyilliliyi də buna xidmət edir. Bu kremlyönlü ekspertlərə əsas verib ki, onlar ABŞ səfirliyini İrəvanda yeni Maydanın təşkilində ittiham etsinlər (Turan).

Yol polisindən piyada zolaqları açıqlaması

D axili İşlər Nazirliyi (DİN) Respublika Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin (BDYPİ) ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi, polis polkovniki Kamran Əliyev virtualaz.org saytında yayımlanan “Bakının ölüm zolaqları...” adlı məqaləyə münasibət açıqlayıb.

K.Əliyev virtualaz.org saytına açıqlamasında bildirib ki, BDYPİ hərəkatın təşkili ilə bağlı KİV-dən, eləcə də ayrı-ayrı vətəndaşlardan daxil olan müraciətlərə diqqətlə yanaşır və hər bir müraciət üzrə müvafiq təhlillər aparılır: “Sözsüz ki, hər hansı nöqsan və ya qüsür aşkar ediləcəyi təqdirdə onların operativ şəkildə aradan qaldırılmasına həmişə hazır olmuşuq. Bu səbəbdən hərəkatın təşkili ilə bağlı işlərin görülməməsində yol polisinin ünvanına iradların səsləndirilməsini bir qədər ədalətsiz hesab edirik. Hüseyn Cavid parkının qarşısında heqiqətdən də 4 piyada keçidi var. Bunlar nizamlanmayan piyada keçidləri olduğu üçün hər birinin qarşısında məlumatverici 5.16.2 (piyada keçidi) və 50 metr əvvəldə 1.20 (piyada keçidi) xəbərdarlıq nişanları qoyulub. Nişanların quraşdırılma tarixini bilmək üçün əraziyə diqqətlə baxmaq yetərlidir. 35 illik taksir sürücüsü hansı sürətlə hərəkət edir ki, döngədən 50-60 metr irəlidedə piyada keçidini və piyadaları görmür? Əgər görmürsə, bu, keçidin düzgün təşkil edilməməsi deyil, sürücünün məsuliyyətsizliyi və intizamsızlığıdır”.

K.Əliyev deyir ki, digər ərazilərdə həmin keçidlər məhz nizamlanan yollarırcılarında olduqları üçün əlavə nişanların qoyulmasına zərurət yoxdur: “Təəssüf ki, bəzi piyadaların yol hərəkatı qaydalarını hələ də yaxşı bilmir və bu qədər maarifləndirici, təbliğat işlərinin aparılmasına baxmayaraq öyrənmək də istəmir. Əfsuslar olsun ki, bu istəyin olmaması bəzən onların elə öz həyatları bahasına başa gəlir”.

Qurumun sözcüsü bildirdi ki, yol hərəkatı qaydalarını pozan istər sürücü, istər sərnəib, istərsə də piyadanın məsuliyyətə cəlb etməkdə polisin məqsədi heç də onları cərimələmək deyil, əsas məqsəd hərəkat iştirakçıları bu pis vərdişlərdən daşındırmaqdır. Bütün tədbirlərin onların öz həyatlarının, sağlamlıqlarının qorunması naminə görülür.

İcra başçısının xurma biznesi sevdası baş tutmadı

Şəmkirin icra başçısı Alimpaşa Məmmədov xurma biznesinə girişib. Amma başçının bu sahədə ilk addımı uğursuz olub. Belə ki, ötən ilin oktyabrında Şəmkir icra başçısı göndərilən A.Məmmədov kreslosunu bərkitməmiş rayonda qura biləcəyi biznes haqda düşünməyə başlayıb.

Bir neçə variantı nəzərdən keçirən A.Məmmədov xurma biznesi üzərində dayanıb. Ona deyiblər ki, Rusiyada qərarlaşan şəmkirli iş adamlarının əksəriyyəti milyonları məhz bu sahədə qazanıblar. Çaparlarını Şəmkirin kəndlərinə göndərən başçı 10 min ədəd xurma tingi alıb və Şəmkirdəki Şəhidlər xiyabanının qarşısındakı ərazidə, Dəryaçay su elektrik stansiyası ətrafında əkdirdi. Başçının bu sahədə təcrübəsizliyi, inadkarlığı tinglərin bixaxt əkilməsinə səbəb olub və tinglər yeni əkilən sahələrdə yaşllaşmayıb, solub.

A.Məmmədovun ona tapşırılan rayonda qurmaq istədiyi biznes beləcə məhv olub.

Yada salaq ki, hazırda tutduğu posta Vergilər Nazirliyinin Bakı Şəhər Vergilər Departamentinin rəisi vəzifəsindən gətirilib. O, vergilər naziri Fazil Məmmədovun “vuran əli” hesab olunur. Şəmkir rayonu qeyri-rəsmi olaraq F.Məmmədovun kurasiyasıdadır. A.Məmmədov vaxtilə Salyan və Şəmkir vergi idarələrinin rəisi olub. Salyanda işləyərkən sahibkarlarla qanunsuz rəftarına görə barəsində prokurorluqda cinayət işi başlanıb. Sonradan isə iş arxivə atılıb.

□ E.HÜSEYNOV

Bakıda gənci evinin qarşısında qanına qəltan etdilər

B akının Səbəyl rayonunda bıçaqlanma olub. ANS PRESS-in məlumatına görə, hadisə barədə Səbəyl rayon Polis İdarəsi 8-ci polis bölməsinə xəbər verilib. Məlumat daxil olan kimi hadisə yerinə hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları cəlb olunub. Araşdırmalar zamanı məlum olub ki, bıçaqlanan şəxs 22 yaşlı Samir Binnətəliyevdir. Müayinə zamanı onun qarın nahiyəsindən iki bıçaq zərərli vurulduğu məlum olub.

Hadisə şahidlərinin verdiyi məlumata görə, hadisədən əvvəl küçədə səs-küy düşüb. Sonradan söyüş söyülüb və dava düşüb. Dava nəticəsində Samir Binnətəliyev bıçaqlanıb.

Onun vəziyyəti ağır olduğundan baş verənlərlə bağlı məlumat verə bilməyib. Hazırda xəstəxanaya yerləşdirilən yaralının vəziyyəti ağırdır. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

İyunun 24-də Müsavat Partiyası milli-azadlıq hərəkatının lideri, mərhum prezident Əbülfəz Elçibəyin doğum günü münasibətilə onun Fəxri Xiyabandakı məzarını ziyarət etdi. KXCP və Azad Demokratlar Partiyası da ziyarətə Müsavatla birlikdə qatılmışdı.

Anım tədbirində siyasi qurumların rəhbərləri, tanınmış siyasətçilər və partiya fəalları iştirak edirdilər. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ə.Elçibəyin ruhuna dualar oxudular, məzarı önünə gül-çiçək dəstələri düzdülər. Ardınca tədbir dövlət himnimizin oxunması ilə açıq elan olundu.

İlk olaraq çıxış edən KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu 24 iyunun hər kəsin bayramı olduğunu söylədi: "Bu gün millətini, dövlətini sevmən, Allahını tanıyan hər kəsin bayramıdır. Bu bayram münasibətilə hamımız bir aradayıq. Elçibəyin yolunu davam etdirənlər bu gün onun hüzzurdadırlar. Kələkədə, Türkiyənin bəzi bölgələrində, Güneydə də 24 iyun qeyd olunur. Kələkədəki tədbir iftar zamanında qeyd olunacaq. Bizə müxtəlif yerlərdən təbriklər var. Təbrikləri ümumi şəkildə sizlərə çatdırıram. Bayramınız mübarək olsun. Daim liderimiz, şəhidlərimiz, millətimiz qarşısında alınız açıq olsun".

Daha sonra Müsavat başqanı Arif Hacı çıxış etdi: "Əbülfəz Elçibəyin doğum günü münasibətilə hamınızı təbrik edirəm. Bu gün Güneyli-Quzeyli Azərbaycan üçün önəmli gündür. Çünki Elçibəy tək bir təşkilatın lideri, demokratik yolla seçilmiş ilk prezident olmaqla tarixdə qalır. Elçibəy bütövlükdə Azərbaycan xalqının azadlıq və istiqlal uğrunda mübarizəsinin Rəsulzadə kimi bir simvoludur. Azərbaycanda fə-

aliyyət göstərən bir sıra siyasi qüvvələr proqram və nizamnamələrində bu yolu Rəsulzadə-Elçibəy yolu adlandırırlar. Biz hamımız onun silahdaşlarıyıq. Rəsulzadə-Elçibəy yolunun ardıcılıqları olmaq yalnız onlara olan sevgi ilə yekunlaşmalıdır. Bu şəxsləri lider sayanlar Rəsulzadə-Elçibəy yolunun mahiyyətini dərk etməlidirlər. Bu yol azadlıq, istiqlal, ləyaqət, Bütöv Azərbaycan, demokratiya yoludur. Müsavat Partiyası olaraq, biz bu yolda addımlarıyıq. İnanıram ki, bu məzarın önündə ölkəmizdə qurduğumuz demokratik, azad, firavan Azərbaycanla bağlı hesabat verəcəyimiz gün uzaqda deyil".

AXP lideri Pənah Hüseynin çıxışı daha təsirli oldu: "Əziz Elçibəy sevrələr, xanımlar və bəylər, biz hər il bu hüzura gəlirik. Rəsulzadənin də abidəsinə gedirik. Elçibəyin məzarına baxanda mənə belə bir təəssürat yarandı ki, o, bizə baxmır. Başımızın üzərindən sola baxır. Sanki o bayrağı, ideyanı, düşüncəni, fikri aparacaq şəxsləri, kütləni, xalqı, gəncliyi arayır. 15 ildir Elçibəy aramızda yoxdur. Bu 15 il Elçibəyin böyüklüyünü üzə çıxardı. Milli qüvvələr arasında lider, şəxsiyyət boşluğunun, ideya, zehniyyət boşluğunun olmasını aşkara çıxardı. Çox arzu edirəm ki, bu il yeni bir mərhələnin başlanmasına nail olaq. Çünki onun üzərində durduğu müstəqillik üçün təhlükələr qalmaqda davam edir. Müstəqil Azərbaycan üçün ciddi

Günün içindən

78 yaşında xoş gəldin, Bəy...

Əbülfəz Elçibəy doğum günündə məzarı başında anıldı

İsa Qəmbər: "Əbülfəz bəy bəşər tarixinin ən görkəmli şəxsiyyətlərindən, XX əsrin ən böyük demokratlarından biridir"

təhlükələr hələ də qalmaqdadır. Şimaldan gələn təhlükələrin artdığını unutmamalıyıq. Bu il ciddi dəyişikliyə nail olmasaq, yenə də Elçibəyin baxışlarının üzərindən uzaqlara baxdıq. Nigarançılıq hissi keçirdiyinin şahidi olacağıq. Arzu edirəm ki, gələn il bura gələndə Elçibəyin gözlərinə dik baxaq. Bu gün anım tədbirində gəncliyi görürəm. Arzu edirəm ki, onlar önə çıxsınlar. İnanıram ki, demokratik qüvvələr Elçibəyə layiq olduqlarını sübut edəcəklər. Yaşasın Elçibəy, yaşasın Azərbaycan!"

Müsavat Məclisinin sədri Nüşabə Sadıxlı Ə.Elçibəyin xanımlara dəyər verdiyini qeyd etdi: "Elçibəy deyirdi ki, siyasi

proseslərin önündə xanımlar getməzsə, o proseslərdən nəticə gözləmək olmaz. Onun haqqında çox söz demək olar. O, böyük siyasətçi idi. Elçibəy bu xalqa təmənnaş xidmət etməyin nümunəsini ortaya qoydu. O, bütün türk dünyasının lideri idi. Əbülfəz bəy həm də çox uzaqgörən insan idi. Onun ruhu başımızın üzərindədir. Bizə imkan verməz ki, qoyduğu yoldan kənara çıxaq. Biz onun məktəbinin davamçılarıyıq. Bu məktəbi hər cür qiymətlə bitirənlər oldu. Allah bəyə rəhmət eləsin".

Professor Almaz Əliqızı bu günün Türkcülük günü olduğunu bildirdi: "Biz heç zaman unutmamalıyıq ki, bu gün hər şeydən önce Türkcülük günü-

dür. Tanrı türk dünyasına Elçibəy kimi böyük şəxsiyyət bəxş edib. O, hər şeydən əvvəl böyük türk milliyyətçisi idi. Çoxları bu sözdən qorxur. Öz millətini sevməyən insan demokrat ola bilməz. Marqaret Tetçer Elçibəyden danışanda, boşuna "Demokrat Əbülfəz Elçibəy" deməmişdi. Onun qoyub getdiyi yolu bizlər getməyə məcburuq. O, bütün türk dünyasının taleyini düşündürdü. Elçibəy deyirdi ki, ən böyük müsavətçi mənəm. Onu itirdiyimiz bu illərdə biz Elçibəysiz olmadıq. Bu illər ərzində daim bəylə birlikdə olduq. 78 yaşına xoş gəldin, Bəy!"

Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər Əbülfəz Elçibəyin insanları daim bir araya gətirdiyindən danışdı: "Əbülfəz bəyin ruhu sadə olsun. O, çox böyük insan idi. Artıq simvollaşmış. Onun doğum günü Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpasının da doğum günüdür. Bir zaman gələcək, Azərbaycan demokratiyasının da bərpasının doğum günü olaçaq. Əbülfəz bəy Azərbaycan millətsevrələrinin simvoludur. Allah bizə səbir və güc versin ki, onun bizlərə əmanət etdiyi yolla qələbələrə qədər gedək".

Anım tədbirinin sonunda Milli Strateji Düşüncə Mərkəzinin sədri İsa Qəmbər çıxış etdi: "Əbülfəz bəy bəşər tarixinin ən görkəmli şəxsiyyətlərindən, XX əsrin ən böyük demokratlarından biridir. Ən böyük türkçü, millətçi, insansevər idi. Əbülfəz bəy elə bir böyük şəxsiyyətdir ki, onun qiymətləndirilməsi

hələ neçə onilliklər davam edəcək. Onun qiymətini tarix verəcək. Belə bir şəxsiyyətlə eyni zamanda yaşamaq, liderliyin də fəaliyyət göstərmək bizim bir xoşbəxtliyimizdir. O, eyni zamanda dostumuz idi. Bu bizim üçün qürur mənbəyidir. Əbülfəz bəyin doğum günü ilə bağlı bir şəkil seçib, paylaşmaq istədim. Hər fotosuna baxanda bir tarix yadına düşdü. O zaman baş verən hadisələri xatırladım. Heykəltəraş Elçibəyin abidəsinə möhtəşəm yaradıb. Əminəm ki, Elçibəyi sevmən bir şəxsdir. Heykəldə onun sadəliyi və əzəməti görünür. Heykəltəraş onun uzağa baxan baxışlarını doğru qeyd edib. O yol Rəsulzadə-Elçibəy yoludur. O yolu ləyaqətlə gedən şəxsin, onun gözlərinə dik baxmağa haqqı var. Rəsulzadə-Elçibəy yolu düzgünlük, haqq-ədalət, azadlıq yoludur. Digər yol isə ədalətsizlik, şəxsi maraqların güdmək, varlanmaq yoludur. Bu iki yoldan birini seçmək zərurəti var. Rəsulzadə-Elçibəy yolundakı uğur yaxındadır. Arzu edirəm ki, ən gec 2018-də cümhuriyyətimizin 100, Elçibəyin 80 illiyində buna nail olaq. Əminəm ki, bu yolu düzgün getsək, uğur qazana bilirik. Elçibəyin doğum günündə bu böyük şəxsiyyəti dərk edən, onun yolunu gedən bütün insanları təbrik edirəm. Bu yolda xalqımıza uğurlar arzulayıram".

Tədbir dövlət himnimizin oxunması ilə başa çatdı.

**□ Cavanşir ABBASLI
Fotolar müəllifindir**

ABŞ kəşfiyyatının Fransa prezidentlərini dinləməsi qalmaqal

Arzu Nağıyev: "Bu cür fəaliyyətlər dövlətin xüsusi xidmət orqanlarının iş metodlarından biridir, sadə bir prinsip var: kimin məlumatı çox olarsa, o da qalib gəlir"

Növbəti telefon dinləməsi qalmaqal baş verib. "WikiLeaks"-də yayılan məlumata görə, ABŞ Milli Təhlükəsizlik Agentliyi (NSA) 2006-2012-ci illər ərzində Fransanın 3 prezidentinin telefon danışqlarını gizli şəkildə dinləyib. Amerikalıların dinlədiyi prezidentlər Jak Şirak, Nikola Sarkozi və hazırkı prezident Fransua Olland olub.

Hələlik Vaşinqtondan açıqlama gəlməyə də, bu məlumat Parisdə ciddi rezonans doğurub.

Ötən gün Fransa prezidenti iddiaları müzakirə etmək üçün Müdafiə Şurasının toplantısını təşkil edib. "WikiLeaks" saytının yaydığı sənədlərdə isə 2012-ci ildə Fransa prezidenti Olland bir telefon danışığında Yunanıstanın avro bölgəsindən çıxmasını müzakirə edir. 2011-ci ildə qeydə alınmış telefon danışığında isə o zamankı prezident Sarkozi Fələstin və İsrail arasında sülh danışıqlarının ABŞ-ın vasitəçiliyi olmadan yenidən bərpa olunması ehtimalını müzakirə edir.

Qeyd edək ki, bu hadisə ABŞ Milli Təhlükəsizlik Agentliyi ilə bağlı ikinci beynəlxalq qalmaqaldır. Bir qədər əvvəl Amerika kəşfiyyatçılarının Almaniyaya kansleri Angela Merkeli dinləməsi ilə bağlı iddia ortaya atılmışdı. MTA-nın keçmiş əməkdaşı, sistem analitiki Eduard Snouden iki əvvəl yaydığı sənədlərdə MTA-nın dünyanın müxtəlif ölkələrində dinləmələr həyata keçirdiyi qeyd olunurdu. Bundan başqa, açıqlanan sənədlərdə ABŞ kəşfiyyatının kansler Merkel başda olmaqla, Almaniyaya vətəndaşlarını dinlədiyi qeyd olunurdu.

Məhz bu iddialardan sonra Almaniyaya prokurorluğu istintaq başladı. Eyni zamanda Berlin Vaşinqtona "qarşılıqlı casusluğu qadağan edən" müqavilə imzalamayı təklif edib. Ancaq məlum olduğu kimi, Vaşinqton bu təklifə müsbət cavab verməyib. Bu isə Berlin və Vaşinqton arasında münasibətlərdə gərginlik yaratmışdı. Almaniyaya Federal Məclisi ABŞ və Britaniya kəşfiyyatının Almaniyada həyata keçirdiyi casusluq fəaliyyətini araşdırmaq üçün araşdırma komissiyası yaradıb. Son olaraq iyunun 12-də Almaniyaya Baş Prokurorluğu Merkelin dinlənməsi ilə bağlı istintaqı dayandırıb. Prokurorluq mühakimə hüququ vasitəsilə bu iddianı isbatlamanın mümkünsüz olması ilə izah edib.

Qeyd edək ki, indiyə qədər müxtəlif ölkələrin kəşfiyyat orqanlarının prezidentləri və dövlət rəsmiləri dinləməsi ilə bağlı iddialar ortaya atılıb, qalmaqallar baş verib. Üzə çıxarılan gizli sənədlərdən belə məlum olur ki, dünyanın güclü dövlətləri geniş bir dinləmə şəbəkəsi qurublar. Hazırda dünyada istifadə olunan simsiz rabitə xətləri, internet və digər rabitə vasitələri nəzarət altındadır, izlənir. Ancaq açıqlanan son məlumatlar göstərir ki, indi nəinki sadə insanlar, hətta yüksək səviyyədə qorunan, çox böyük həssaslıqla mühafizə olunan, nəzarət altında olan dövlət və hökumət başçılarının ən zəif yeri internet və telefon rabitəsi imisi.

Təhlükəsizlik üzrə ekspert, "Trend" agentliyinin direktor müavini Arzu Nağıyev deyir ki, müxtəlif ölkələrin kəşfiyyat orqanları zaman-zaman kəşfiyyat məlumatları əldə etmək üçün bu cür dinləmələr həyata keçirir. Bu cür hərəkətlər yüksək səviyyədə razılaşdırılır: "Ümumiyyətlə, belə dinləmələr kəşfiyyat məlumatlarını əldə etmək üçün aparılıb və alınmış məlumatların əsasında müvafiq qərarlar qəbul edilir və ya korreklər aparılır. Belə bəyanatlar ilk deyil və sonuncu da olmayacaq. Bir müddət əvvəl Merkel haqqında da belə iddialar var idi. Sonu da müvafiq bəyanatla bitdi. Bilirsiniz, siyasətdə daimi dostlar olmur, maraqlar olur".

Ancaq A.Nağıyev bu hadisənin ciddi siyasi qalmaqala çevrilməyini düşünür: "Məlumdur ki, indi Fransanın cavabdeh qurum və şəxsləri yığılacaq, o müddətdə baş verənlər araşdırılacaq, nəticələr çıxarılaacaq, qərarlar veriləcək. Sübuta yetiriləcək bir məqam olsa, nota və ya bəyanatla kifayətlənəcəklər. Bəyəm Fransa kəşfiyyatı xarici ölkələrdə dinləmələr həyata keçirmir? Bu cür fəaliyyətlər dövlətin xüsusi xidmət orqanlarının iş metodlarından biridir. Sadə bir prinsip var: kimin məlumatı çox olarsa, o da qalib gəlir".

Eyni zamanda ekspert deyir ki, ABŞ-ın müvafiq kəşfiyyat qurumlarının bu iddianı qəbul etməsi inandırıcı deyil: "İkincisi də ABŞ heç vaxt bunu etdiyini üzərinə götürməyəcək. Maraqlısı odur ki, niyə məhz indi "WikiLeaks" bunu açıqlayır. Məlumdur ki, "WikiLeaks"-in yaradıcısı Culian Assanc 19 iyun 2012-ci ildən Ekvadordan siyasi sığınacaq istəyib və həmin ölkənin Londondakı səfirliyində gizləndi. Yeni məlumatların vaxtından hiss edilir ki, başqa mənbələr də var, ya da ki, bu məlumatlar artıq sonunculardır. Lakin buna baxmayaraq, heç bir dövlət, elə ABŞ-ın özü də daxil olmaqla, kəşfiyyat xarakterli əməliyyatlardan, o cümlədən qulaqasmalardan sığortalanmayıb".

□ KƏNAN

Milli Şura rəhbərliyində təmsil olunan şəxslərin "Yeni Müsavat" qəzeti və baş redaktor Rauf Arifoğluna qarşı iftiralari, ittihamları və şər-böhtanları davam edir. Az qala qəzetdə yazdığımız, dərc etdiyimiz hər bir yazıya Milli Şuranın sədri, onun ətrafındakılar facebookda cavab verirlər. Cəmil Həsəni Rüstəm İbrahimbəyovun məlum müsahibəsindən sonra "Yeni Müsavat" da çıxan yazılara da facebook vasitəsilə münasibət bildirib.

O, bəzən yaşına-başına uyğun olmayan ifadələr, təhqirlər işlədib. Rauf Arifoğlu və "Yeni Müsavat" qəzeti haqqında ağzına gələnlər təhqiramiz ifadələr yazıb.

Yaşlı professor da son günlər Müsavat "sevgisi" də fontan vurmaqdadır. O, tez-tez Müsavat Partiyasına, müsavətçilərə çağırış edir ki, R.Arifoğlunu partiyadan çıxarıb.

"Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktorunun 1-ci müavini Azər Ayxan bu mövzuda söhbət etdik. A.Ayxan bildirdi ki, Cəmil Həsəninin, AXCP rəhbərliyinin Müsavat sevgisi insanlarda ikrah hissi oyadır: "Milli Şuranın, AXCP rəhbərliyinin Müsavat Partiyasına, İsa Qəmbərə, partiyanın hazırkı rəhbərliyinə mövqeyi hər kəsə bəllidir. Ötən ilin sonlarında Milli Şuranın mitinqi keçirildi. Aksiyada İsa Qəmbər, Arif Hacı, o cümlədən Pənah Hüseyn iştirak etdirdilər. Həmin mitinqdə Əli Kərimli, Cəmil Həsəni İsa Qəmbərin və digərlərinin mitinqdə iştirakı ilə bağlı bir cümlə demədilər. Sonradan onların bu hərəkəti ciddi tənqid olundu. Bu adamlar bütün siyasi fəaliyyətləri boyu Müsavat Partiyasına, İsa Qəmbərə düşmən münasibətdə olublar, indi özlərini müsavətsevər kimi aparırlar. Artistlik edirlər".

A.Ayxan dedi ki, C.Həsəninin, o cümlədən Ə.Kərimlinin məqsədi Rauf bəylə Müsavat Partiyasının münasibətlərini düşmənçilik həddinə çatdırmaqdır: "Mən bir neçə dəfə bu haqda yazmışam. Bir daha bildirirəm. Əli Kərimli və ətrafı üçün ən böyük rəqib Müsavat və İsa Qəmbərdir. Azərbaycan siyasətinin bu iki faktoru nə qədər ki, ortadadır, nə AXCP, nə də onun sədri gerçək müxalifət kimi tanınmayacaq, qəbul olunmayacaq. 20 ildir ki, Əli Kərimli İsa bəylə, bizimlə savaşıb. Qalib gələ bilmir. O, Müsavatı, İsa Qəmbəri, həmçinin "Yeni Müsavat", onun baş redaktorunu özünün bir nömrəli rəqibi, düşməni bilir. Bu istiqamətdə savaşın hər dəfə məğlubiyyətə uğramasında Rauf Arifoğlu və "Yeni Müsavat" amilinin ciddi rolu var. Əli Kərimli düşünür ki, "Yeni Müsavat"ı və Rauf Arifoğlunu sıradan çıxarsa, Müsavatı və İsa Qəmbəri müdafiəsiz qoyacaq. Sonra da müxalifət düşərgəsində özünün təkhakimiyyətliliyini təmin edə biləcək. Ardınca da iqtidar müxalifətin şəriksiz lideri kimi onunla hesablaşmaq, danışıqlar masası arxasına keçmək məcburiyyətində qalacaq. Bu avventura Əli Kərimlinin həyatının mənasını təşkil edir. Bizə dəfələrlə təklif edib ki, ona dəstək verək, onu gücləndirək. "İsa Qəmbərdə nə görmüsüz" - bu, onun bizə ən çox verdiyi sualdır. Əli Kərimli öz ağılına görə bizi

"Əli Kərimli müsavətçiliyə daha çox nifrət edir"

Əliheydər Qarayevdən

Azər Ayxan: "Biz seçkidə Cəmil Həsəniyə səs vermişik, demək, o, prezident seçilsəydi, ermənilərlə dost olacaqdı?!"

həm də İsa bəyi, Müsavatı tərksulzadədən danışarlar, onun xidmətləri barədə xəsisliklə də olsa nələrsə söyləyərlər, amma Məhəmməd Əminlə Müsavat Partiyasının adını yanaşı çəkməzlər. Əli Kərimli başdan-başda anti-Müsavatdır, anti-Rəszulzadəçidir, anti-millidir! Bu üzəndə Müsavat Partiyasına, "Yeni Müsavat"a, bu qurumların başında dayanan şəxslərə nifrət edir".

A.Ayxanın fikirlərinə görə, Əli Kərimlinin Müsavata mövqeyi bolşeviklərdən ötdür: "Bu adam Əliheydər Qarayevdən çox nifrət edir müsavətçiliyə. Onun siyasi tərcümeyi-halı adında Müsavat sözü olan təsisatlarla qarşı mübarizə ilə zəngindir. Elçibəy iqtidarı dövründən üzü bəri - düz 22 ildir bu adamin dərdi Müsavatlıdır. Onun bizimlə savaşında mahiyyət əslində ideoloji. Kimsə indiyədək Əli Kərimlinin Müsavat, müsavətçilik haqqında bir cümlə müsbət nəşə söylədiyini xatırlayırmı? Rəszulzadə

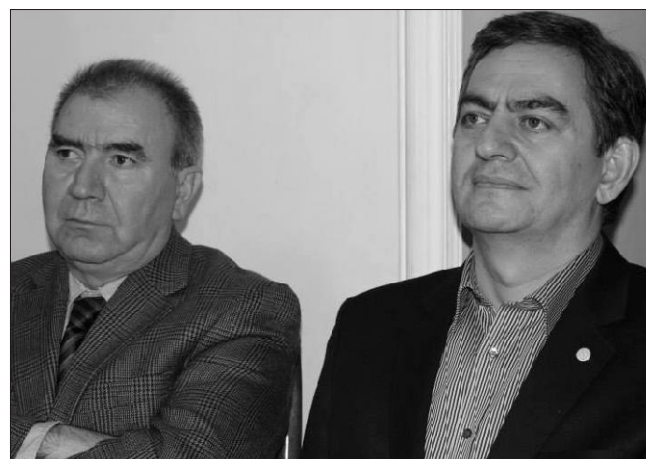
YAP-çılar kimi. Onlar da Rəszulzadədən danışarlar, onun xidmətləri barədə xəsisliklə də olsa nələrsə söyləyərlər, amma Məhəmməd Əminlə Müsavat Partiyasının adını yanaşı çəkməzlər. Əli Kərimli başdan-başda anti-Müsavatdır, anti-Rəszulzadəçidir, anti-millidir! Bu üzəndə Müsavat Partiyasına, "Yeni Müsavat"a, bu qurumların başında dayanan şəxslərə nifrət edir".

Azər Ayxan bildirdi ki, Ə.Kərimlinin bütün çevrəsi "Yeni Müsavat" qəzetinə qarşı qərəzlidir: "Cəmil Həsəninin istehkəsini mahiyyətində o dayanır ki, adam bizi söyür, əleyhimiz hər gün yazır, çağırışlar edir, amma məhv olmur, sıradan çıxmır. Özünü haqda ol-

Baş redaktor müavini R.İbrahimbəyovun məlum müsahibəsinə də toxundu: "Patronları bunları olduqca pis duruma salıb. Onu qınamaq əvəzinə, yenə də bizi suçlayırlar. Əsas arqumentləri də budur ki, niyə "Yeni Müsavat" məmurların ermənilər haqda söylədiklərini yox, Rüstəm İbrahimbəyovun, Cəmil Həsənin dediklərini tənqid edir. Biz sonuncu prezident seçkisi Cəmil Həsəniyə, demək, həm də dolayısı ilə Rüstəm İbrahimbəyovaya səs vermişik. Öz səsimizlə, dəstəyimizlə onları iqtidar etmək istəmişik. Ona görə də bu adamların erməni məsələsində, Rusiya mövzusunda tutduqları mövqə bizi heyretə salır. Demək, bu adamlar Azərbaycanda hakimiyyətə gələsəydilər, ermənilərlə torpaqlarımız azad edilmədən dost olacaqdılar, vətənimizi Rusiyanın oyuncağına çevirəcəkdilər?! "Yeni Müsavat"-ın kollektivi, üstəlik, ailə üzvlərimiz, bütün tayfamız Cəmil Həsənin prezident olması üçün ona səs verib. İlham Əliyevə səs vermiş olsaydıq, Rüstəm-Cəmil cütlüyünün ermənilərlə bağlı mövqeyinə bəzən həssas və qəzəbli yanaşmazdıq. Dünyanın bütün demokratları, azadlıqsevər insanları Krımın Rusiya tərəfindən işğal olunmasını deyir, həmçinin Azərbaycan müxalifətinin bu məsələ ilə bağlı mövqeyi bəllidir, Milli Şuradakılar bu cür həssas məsələdə Rusiyanın, Putinin tərəfini tuturlar. Biz də onları bu mövqelərinə görə qınayanda, tənqid edəndə adımızı iqtidara işləyən qoyurlar. Sizin işlədiyiniz, pul aldığınız, hesabat verdiyiniz mərkəzlərə baxanda, bu iqtidar imam övladı hesab olunur"

□ RÖYA RƏFİYEVA

"Dünyanın bütün demokratları, azadlıqsevər insanları Krımın Rusiya tərəfindən işğal olunmasını deyir, həmçinin Azərbaycan müxalifətinin bu məsələ ilə bağlı mövqeyi bəllidir, Milli Şura isə tam əksinə, bu məsələdə Rusiyanın, Putinin tərəfini tutur"

də haqqında danışar, amma onun yaratdığı, bizlərə miras qoyduğu Müsavat haqqında, müsavətçilik ideologiyası barədə kəlmə kəsməz. Eynən

duqca yüksək fikirdədir. Ona elə gəlir ki, xalq arasında yüksək reytingi var, kimin bərəsində mənfi fikir söyləsə, həmin adam dərhal sıradan çıxar, icti-

“Krim Rusiyanındır” demək Ukrayna demokratlarını satmaqdır, ya deyil? Buna cavab versinlər! Bütün demokratiya paytaxtları deyir ki, Krim Rusiya tərəfindən işğal olunub. Biz deyirik ki, Krim tarixi türk torpağıdır, lakin indi Ukraynanındır! Rüstəm İbrahimbəyov və Cəmil Həsəni deyirlər və yazırlar ki, Krim Rusiyaya məxsusdur!!! Və bunu deyən “Azərbaycanın əsas, ən radikal” müxalifəti olduğunu iddia edən qurumun rəhbərləridir”.

edən açıqlama verməsinə necə baxır?

Ümid Partiyasının sədri, deputat İqbal Ağazadə kinorejissorun arqumentlərini darmadağın etdi: “Bu gün ATƏT-in Minsk Qrupu varsa, işğal olunmuş Azərbaycan torpaqları varsa, ortada 20-ci əsrin ən böyük faciələrindən biri - Xocalı soyqırımı varsa, ortada düşmənciliyin olduğu göz önündədir. Biz düşmənciliyin aradan qalxmasına çalışırıq. İddia edə bilmərik ki, düşməncilik yoxdur. Düşməncilik var ki, bunlar olub. Biz çalışırıq ki, bu düşməncilik aradan qalxsın. Ona görə iddia etmək ki, “düşməncilik yoxdur”, bu, yanlışdır və pafos-

daha davamlı addımlar atmaq və Rusiyanı regiondan çıxartmaq mümkündür. Bunun üçün də müxtəlif yollar tətbiq etməyin tərəfdarıyıq. O cümlədən Türkiyə-Ermənistan sərhədlərinin açılması da bu qəbildəndir. Bizim Cənubi Qafqaz birliyi ideyası da bu baxımdan əhəmiyyətlidir. Biz təklif edirik ki, Cənubi Qafqaz birliyi yaradılsın, Avropa Birliyinin mini modeli Cənubi Qafqaza tətbiq olunsun, bu, konfliktlərin həllinə kömək edər, Rusiyanın regiondan çıxarılmasına ciddi şəkildə dəstək verər. Rusiyanın nə Ermənistan, nə Azərbaycan sevgisi var”.

KXCPC sədri Mirmahmud Mirəlioğluna görə, elə məsələlər

dan mütləq azad etməliyik. Qarabağın azad olunması məsələsində hər kəs bir arada olmalıdır. Bu, Elçibəyin sağlığında bizim qəbul etdiyimiz qərarıdır. Bu gün də qüvvədədir. Qarabağ məsələsinin həllində iqtidar-müxalifət mövqeyi, söhbəti, fikir ayrılığı ola bilməz. Amma bizim bu mükəlliməyə hazırda Azərbaycan hakimiyyətində təmsil olunan, Azərbaycanın icra strukturlarında olan ermənilər qəhqəhə çəkib güllürlər. Deyirlər ki, bunlar nə danışıqlar, biz onsuz da burdayıq, hakimiyyətdəyik, iş başındaydıq. Hətta ermənilər var ki, bu gün Azərbaycan vətəndaşlarının haqqını burda yeyirlər, tapdayırlar, onları işdən qovdurmağa

“Bu, mənə qarşı təxribatdır”

Rüstəm Behrudi: ““Azadlıq” qəzeti Elçibəyin doğum günündə onun haqqında bir cümlə də yazmadı”

“Azadlıq” qəzetinin ötən sayında şair Rüstəm Behrudinin adından “Yeni Müsavat” qəzeti haqqında hədyanlar yazılıb. “Azadlıq” yazıb ki, guya Rüstəm Behrudi “Yeni Müsavat”ı oxumur, onu qəzet saymır.

Bununla bağlı R.Behrudi “Yeni Müsavat”a açıqlama verib. Görkəmli şair öncə deyib ki, başqa bir sayta verdiyi müsahibədə “Yeni Müsavat” haqda dediyi fikirləri kontekstdən çıxardığı üçün “Azadlıq” qəzetini qınayır. Şair bu hərəkəti özünə qarşı təxribatı adlandırır: “Qəzet öz davasına məni tərəf kimi göstərməyə çalışıb, bu da çox üzücüdü və həmçinin yolverilməzdir”.

R.Behrudi daha sonra fikirlərini aşağıdakı kimi ifadə edib: “Bir Allah şahiddir ki, bu illər ərzində nə yalan danışdım, nə də kiməsə xoş gəlmək üçün nələrsə yazdım. İçimdən nə gəldisə, onu danışdım, onu yazıya çevirdim. Məni tanıyanlar bilir ki, bütün ömrüm boyu qeyd-şərtsiz, tərəddüdsüz haqq-ədələtin qələbə çalması üçün savaşırdım. Buna da peşman deyiləm. Bu gün eyni düşərgədə dayanan, eyni dəyərləri bölüşən “Yeni Müsavat” və “Azadlıq” qəzetlərinin bir-birlərinə hücumu, söz savaşı mənim üçün çox üzücü haldır. Üstəlik də, uzun illər yazılarını bu iki qəzetdə oxucuları üçün paylaşmış söz adamı üçün bu hal çox ağırdır. Uzun illərdir hər iki qəzeti oxuyan adam olaraq, bu iki qəzet arasındakı anlaşmazlığın haradan qaynaqlandığını heç cür anlaya bilmirəm. Məhəmməd Əmin, müsavətçilik ideyasının daşıyıcısı olan bir qəzetdə çap olunan hirs və hikkəni “Yeni Müsavat”a yaraşdırdığım üçün o cür yazılara etiraz etməyim təbii qarşılanmalıdır, mənəcə. Ən ağır dövrlərdə haqqın, ədalətin qalxmasına, qalmasına çevrilmiş “Yeni Müsavat”a incikliyəmin təməli də bu olsun gerek. Uzun illər bundan əvvəl “Yeni Müsavat”da çap etdirdiyim “Azərbaycan ortada qalmış ana tabutudur” yazısına bu gün yenidən qayıdaraq demək istəyirəm ki, düşmənlərimizin bizə diş qıcatdığı bir zamanda, bətnində Qarabağ boyda yarası olan bir millətin söz savaşına ehtiyacı yoxdur. Elə bilirdim mənim fikirlərim anlayışla qarşılanacaq, oxucular nə demək istədiyimi anlayacaqlar”.

R.Behrudi fikrini bu cür tamamlayıb: “Bu gün (dünən-red.) düşmənlərinin belə sevdidiyi, söz, fikir, siyasət adamı - Əbülfəz Elçibəyin doğum günüdür. Amma “Azadlıq” qəzeti bu azadlıq fədaisi haqqında heç nə yazmamışdı. Savaş şüarı “Müsavat” və “Azadlıq” olan millətin söz savaşına ehtiyacı olmamalıdır”.

□ M.MAHRIZLI

Millət vəkiliyə ağır itki üz verdi

Milli Məclisin üzvü Vahid Əhmədova ağır itki üz verib. Millət vəkiliyə anası dünən 101 yaşında dünyasını dəyişib. Bu barədə publika.az-a deputatın özü məlumat verib: “Bu gün Qazağa, deputat həmkarım Əhməd Vəliyevin anasının hüzn mərasimində iştirak etməyə getmişdim. Burda eşitdim ki, anam dünyasını dəyişib. İndi Qazaxdan Qubaya qayıdram”. Millət vəkili bildirib ki, dəfn mərasimi sabah (bu gün - red.) keçiriləcək və mərhumə Qonaqkənd kəndində torpağa tapşılacaq.

Qeyd edək ki, deputatın anası bir müddət idi xəstəlikdən əziyyət çəkirdi.

İbrahimbəyovun “düşmən deyilik” və “Krim rus torpağıdır” sözlərinə növbəti sərt təpki

Rauf Arifoğlu: “Bununla həm də Azərbaycan uğrunda savaşıyan və övladlarını şəhid verən Ukrayna xalqını, demokratiyanın prinsiplərini, Dağlıq Qarabağdakı mənafelemizi satmış olurlar”

“Yeni Müsavat”ın baş redaktoru Rauf Arifoğlu bunları özünün şəxsi facebook profilində yazıb. Baş yazar Milli Şura rəhbərliyinin Krim və erməni məsələsində yanlış mövqə sərgilməsindən sonra gedən müzakirələrdə qurum rəhbərliyinin özlərinə bəraət qazandıran cəhdinə cavabında daha sonra yazıb: “Azərbaycanı da biabır edirlər dünyada! Bununla da Rusiya ilə həm də Azərbaycan uğrunda savaşıyan və övladlarını şəhid verən Ukrayna xalqını, demokratiya prinsiplərini, Dağlıq Qarabağdakı mənafelemizi satmış olurlar! Dediyyəmiş budur! Krimin işğalına haqq qazandıranmaq Qarabağın işğalına haqq qazandıranmaqdır, əziz, hörmətli, sayğıdayer Cəmil Həsəni! İndi Ukraynada fəaliyyət göstərən partiyalardan birinin lideri qalxıb desə ki, Dağlıq Qarabağ ermənilərə məxsusdur, biləsiniz ki, sizlərin “xidməti” olacaq”.

Fakt bundan ibarətdir ki, R.İbrahimbəyovun Krim və erməni məsələsinə münasibəti belli oldu. Milli Şuranın rəhbərliyi də eyni mövqedən çıxış edib yanlış yazmış fəxri sədri müdafiə etdilər. Bunlar məlum. Bəs digər müxalifət partiyaları nə fikirdədir və ümumiyyətlə, partiyaların Qarabağ məsələsinin tənzimlənməsi ilə bağlı proqramı varmı, onlar İbrahimbəyovun Krimla bağlı Ukraynanın küreyinə xəncər saplamasına, erməni məsələsində isə Azərbaycan insanını pejmürdə

İqbal Ağazadə: “Düşmənciliyin nəticəsidir ki, bu gün iki xalq üz-üzədir və hər gün itkilər var”

dan, kimlərdənsə xal götürməkdən başqa bir şey deyil. Biz bilirik ki, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin mənbəyi Rusiyadır, amma fərq etməz, hardan başlasa belə, hadisələr gəlib düşmənciliyə çatıb. Düşmənciliyin nəticəsidir ki, bu gün iki xalq üz-üzədir və hər gün itkilər var”.

İ.Ağazadə R.İbrahimbəyovun Krim Rusiya ərazisi adlandırılmasına da etiraz etdi: “Tarixdən bellidir ki, Krim ayrıca dövlət olub. Rüstəm İbrahimbəyov iddia etsəydi ki, Krim nə Rusiya, nə Ukraynanındır, Krim tarixən müstəqil olub və ya türklərə məxsus olub, bunu nəyinsə adına yazmaq olardı. Amma bu gün fakt olaraq BMT-nin tanıdığı sərəhdərlər çərçivəsində bir ölkənin ərazisinə qəsd olunub. Onu dünyaya işğal kimi qəbul edirəm, mən də işğal kimi qəbul edirəm. Ona görə də bu yanaşma da kökündən səhvdir və əslində bəzi separatçı hərəkatlərə haqq qazandıranmaqdan başqa bir şey deyil. O cümlədən Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə də, Abxaziya və Osetiya, Qaquziya, Dnestriyanın məsələlərinə də. Bu, kökündən yanlış məntiqdir”.

Partiya sədri dedi ki, Ümid Partiyasının Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi və erməni məsələsinə baxışı yekdildir: “Biz xalqlarımız arasındakı düşmənciliyin aradan qalxmasını çox istəyirik. Hesab edirik ki, düşməni münasibətlər aradan qalxarsa, Cənubi Qafqazda daha davamlı sülh,

Mirmahmud Mirəlioğlu: “Rüstəm bəy “ermənilərlə düşmən deyilik” deyir, mənəcə, sifət özünü nəzərdə tutur”

var, onun müzakirəsi tələb olunmur: “Amma bir az nüfuzlu adamlar, söz sahibi olan şəxslər bu barədə nəse deyəndə istə-istəməz müzakirələrə səbəb olur. Hörmətli Rüstəm bəy “ermənilərlə düşmən deyilik” deyir, mənəcə, sifət özünü nəzərdə tutur. Bir az da məsələlərin kontekstdən çıxarılması var. Mənəcə, onun dediklərinə qeyri-adi baxmaq lazım deyil. Mən heç vaxt Rüstəm İbrahimbəyovun erməni xalqı ilə düşmən olduğunu görməmişəm, eşitməmişəm və inanmıram da. Ona görə də bu adam öz bəyanatını verib, doğru da deyib. Digər tərəfdən, xalqların düşmənciliyi məsələsi, ümumiyyətlə, tarixən qəbuledilən deyil. Amma Rüstəm bəy Əfəndiyevini “Dağlar arxasında üç dost” əsərinə bənzər “Trio” yazır. Mən ehtiyatlınam ki, bizim ziyallığımızın toplaşdığı ittifaqdaqlar məni bağışlasınlar, axırda hamısı təxminən elə Əkrəm müəllimin ardınca gedəcəklər”.

M.Mirəlioğlu Krimla bağlı deyilənləri primitiv yanaşma adlandırdı: “Əslində bu, bütün Krim xalqına, Krim türklərinə qarşı təhqiramiz mövqedir. Sadəcə olaraq, bir il əvvəl Krim ikinci dəfə Rusiya tərəfindən işğal olunub. 40-cı illərdə Krimdən deportasiyalar da olub. Bu istiqamətdə danışıqda ehtiyatlı olmaq lazımdır”. KXCPC-nin erməni məsələsinə münasibətinə gəldikdə, partiya sədri dedi ki, münasibət birmənalıdır: “Biz torpaqlarımızı işğal-

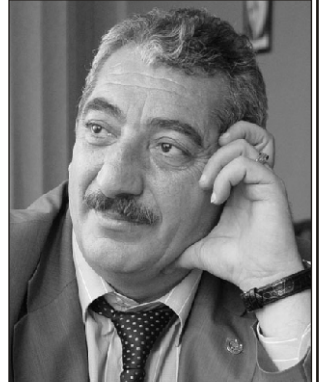
Elman Fətəh: “Müsavat Krimin işğalına haqq qazandıranları müdafiə etməyi Azərbaycanın avrointegrasiya istiqamətli siyasətinə zərbə sayır”

belə nail olurlar, bunlar ciddi məsələlərdir”.

Müsavat Partiyasının başqan müavini Elman Fətəh isə bildirdi ki, Müsavat Partiyası Krimin işğal edildiyini ilk gündən bəyan edib: “Müsavat Krimin işğalına haqq qazandıranları müdafiə etməyi Azərbaycanın avrointegrasiya istiqamətli siyasətinə zərbə hesab edir. Krim Rusiya tərəfindən işğal edilmiş Ukrayna ərazisidir. Bu, bütün müttəraqçı dünyanın vahid və ədalətli mövqeyidir. Rusiya Krimin işğal etməklə 1994-cü ildə özünün də imzaladığı “Nüvə silahı əvəzinə Ukraynanın ərazi bütövlüyünə beynəlxalq təminat” memorandumunu ayaqlayıb. Bu, Vyana Konvensiyasından bu yana ən mötəbər beynəlxalq sənəd idi. Rusiya bu müqaviləni pozmaqla dünya təhlükəsizlik sistemində böyük zərbə endirib. Belə bir şəraitdə Rusiyanın Krimin işğal etməsinə haqq qazandıranmaq “Krim Rusiyanındır” demək Putinin ekspansiv siyasətinə xidmət etməkdir”. E.Fətəh qeyd etdi ki, Ermənistan düşmən dövlətdir və Azərbaycan torpaqlarını işğal edib: “İşğal qaldıqca dostluqdan danışmaq Azərbaycanın milli maraqlarına qarşı olan mövqedir”.

Müsavat funksioneri bildirdi ki, Müsavatın Qarabağ məsələsinin həll yollarını özündə ehtiva edən proqramı var və o, “Uğur paketi” adlanır.

□ Cavid TURAN

Rüstəm Behrudi

Bununla bağlı R.Behrudi “Yeni Müsavat”a açıqlama verib. Görkəmli şair öncə deyib ki, başqa bir sayta verdiyi müsahibədə “Yeni Müsavat” haqda dediyi fikirləri kontekstdən çıxardığı üçün “Azadlıq” qəzetini qınayır. Şair bu hərəkəti özünə qarşı təxribatı adlandırır: “Qəzet öz davasına məni tərəf kimi göstərməyə çalışıb, bu da çox üzücüdü və həmçinin yolverilməzdir”.

R.Behrudi daha sonra fikirlərini aşağıdakı kimi ifadə edib: “Bir Allah şahiddir ki, bu illər ərzində nə yalan danışdım, nə də kiməsə xoş gəlmək üçün nələrsə yazdım. İçimdən nə gəldisə, onu danışdım, onu yazıya çevirdim. Məni tanıyanlar bilir ki, bütün ömrüm boyu qeyd-şərtsiz, tərəddüdsüz haqq-ədələtin qələbə çalması üçün savaşırdım. Buna da peşman deyiləm. Bu gün eyni düşərgədə dayanan, eyni dəyərləri bölüşən “Yeni Müsavat” və “Azadlıq” qəzetlərinin bir-birlərinə hücumu, söz savaşı mənim üçün çox üzücü haldır. Üstəlik də, uzun illər yazılarını bu iki qəzetdə oxucuları üçün paylaşmış söz adamı üçün bu hal çox ağırdır. Uzun illərdir hər iki qəzeti oxuyan adam olaraq, bu iki qəzet arasındakı anlaşmazlığın haradan qaynaqlandığını heç cür anlaya bilmirəm. Məhəmməd Əmin, müsavətçilik ideyasının daşıyıcısı olan bir qəzetdə çap olunan hirs və hikkəni “Yeni Müsavat”a yaraşdırdığım üçün o cür yazılara etiraz etməyim təbii qarşılanmalıdır, mənəcə. Ən ağır dövrlərdə haqqın, ədalətin qalxmasına, qalmasına çevrilmiş “Yeni Müsavat”a incikliyəmin təməli də bu olsun gerek. Uzun illər bundan əvvəl “Yeni Müsavat”da çap etdirdiyim “Azərbaycan ortada qalmış ana tabutudur” yazısına bu gün yenidən qayıdaraq demək istəyirəm ki, düşmənlərimizin bizə diş qıcatdığı bir zamanda, bətnində Qarabağ boyda yarası olan bir millətin söz savaşına ehtiyacı yoxdur. Elə bilirdim mənim fikirlərim anlayışla qarşılanacaq, oxucular nə demək istədiyimi anlayacaqlar”.

R.Behrudi fikrini bu cür tamamlayıb: “Bu gün (dünən-red.) düşmənlərinin belə sevdidiyi, söz, fikir, siyasət adamı - Əbülfəz Elçibəyin doğum günüdür. Amma “Azadlıq” qəzeti bu azadlıq fədaisi haqqında heç nə yazmamışdı. Savaş şüarı “Müsavat” və “Azadlıq” olan millətin söz savaşına ehtiyacı olmamalıdır”.

□ M.MAHRIZLI

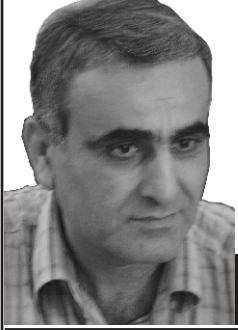
Millət vəkiliyə ağır itki üz verdi

Milli Məclisin üzvü Vahid Əhmədova ağır itki üz verib. Millət vəkiliyə anası dünən 101 yaşında dünyasını dəyişib. Bu barədə publika.az-a deputatın özü məlumat verib: “Bu gün Qazağa, deputat həmkarım Əhməd Vəliyevin anasının hüzn mərasimində iştirak etməyə getmişdim. Burda eşitdim ki, anam dünyasını dəyişib. İndi Qazaxdan Qubaya qayıdram”. Millət vəkili bildirib ki, dəfn mərasimi sabah (bu gün - red.) keçiriləcək və mərhumə Qonaqkənd kəndində torpağa tapşılacaq.

Qeyd edək ki, deputatın anası bir müddət idi xəstəlikdən əziyyət çəkirdi.

Vahid Əhmədov

Ordu günü naminə!

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Sabah - iyunun 26-sı Azərbaycanda Silahlı Qüvvələr günü qeyd ediləcək. Qısa arayıq üçün bildirək ki, bu tarix Azərbaycan Demokratik Respublikası hökumətinin 1918-ci il iyunun 26-da verdiyi qərarla bağlıdır. Həmin qərar Cümhuriyyətin ilk hərbi hissəsinin - əlahiddə korpusunun yaradılmasını nəzərdə tuturdu.

Azərbaycan prezidentinin 1998-ci il tarixli qərarı ilə 26 iyun Silahlı Qüvvələr günü elan edilib. Bu da özlüyündə doğru idi, çünki ən azından iki respublika arasında siyasi və rəhbərliyi nümayiş etdirir. Ancaq təəssüflər olsun ki, indiki Azərbaycan Respublikası ilə 97 il öncəki ADR arasında və rəhbərlik bağları barmaqda sayılacaq qədərdir, daha dəqiqi, 3-cü respublikanın (Azərbaycan SSR-i də saysaq) 1-ci respublikanın varisi olduğu ən çox kağız üzərində görünür.

Məsələn, 96-95 il öncə Azərbaycanın gerçək mənada çoxpartiyalı parlamenti mövcud idisə, indi - XXI əsrdə birparlamentli qanunverici orqan fəaliyyət göstərir, hakim partiya xaric, ölkədə mövcud olan digər ciddi siyasi qüvvələrin heç biri orada təmsil olunmur. Yəni siyasi və vətəndaş haqları, ümumbəşəri dəyərləri əz eləmək baxımından və rəhbərlikdən danışmağa dəymir.

Müxtəsəri, əməli-başlı geriye getmişik. Elə olmasaydı, 97-95 il öncə demokratiklik göstəricilərinə görə Azərbaycandan heç də qabaqda olmayan Gürcüstan Respublikasını bu gün "Freedom House" beynəlxalq insan haqları təşkilatı son hesabatında hibrid (yarım-demokratik) ölkələr siyahısına saldıqı halda, Azərbaycanı ən avtoritar ölkələr qrupuna salmazdı.

Elə olmasaydı, Avropa Şurası Parlament Assambleyası (AŞ PA) srağagün ölkəmizdə təməl haqların durumu ilə bağlı daha bir sərt qətnamə qəbul etməzdi. Şübhə yox ki, indiki Azərbaycan Respublikasının yönəldənlər əməldə də cümhuriyyət dəyərlərinə, böyük Məhəmməd Əmin Rəsulzadə və silahdaşlarının irsinə sədaqətli olsaydılar, AŞ PA belə sənəd qəbul etməyə cürətlənməzdi. Necə ki, bunu illərdir Gürcüstanın təmsilində edə bilmirlər.

İş də ondadır ki, Avropanı, Qərbi nə qədər ikili standartlarda suçlasaq da (məsələn, Dağlıq Qarabağ məsələsində), acı həqiqət belədir ki, Azərbaycan iqtidarı da insan haqlar məsələsində ikili standartdan qurtulmayıb və təkə elə siyasi dustaqların mövcudluğu ilə ölkəmizin istəməyən dairələrin əlinə illərdir tutarqa verir.

Baxın: hökumət dünyanı, Qərbi, Avropanı qınayır ki, Qarabağ həqiqətlərini görmək istəmir, ədalətsiz mövqe tutur və s. Ancaq eyni zamanda özü həmin Qərbin, dünya birliyinin Azərbaycanda siyasi dustaqların olması barədə verdiyi bəyanatları, etdiyi çağırışları, müraciət-xahişlərini ciddiye almır, bunu yalan, qərəz, "erməni tərribatı" adlandırır, "bizdə heç kim siyasi əqidəsinə görə həbs olunmayıb, onlar konkret cinayət əməli törədənlərdir" deyir. Halbuki, həqiqətən də Azərbaycanda siyasi baxışlarına görə həbsə salınanlar, haqsız türmə cəzası kəsilənlər var. Oərəz, o da ikili standart, bu da ikili standart.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycanda siyasi-viddan məhbəsləri arasında Qarabağ müharibəsinin veteranı Tofiq Yaqublu da var. Deyirik, bəlkə heç olmasa, Ordu Günü münasibətilə Tofiq Yaqublu da daxil, onların hamısı azadlığa buraxılsın? İnanın, mübarək Ramazan ayında belə bir savab addım Allaha da xoş gedərdi, Avropa Şurasına və ABŞ-a da. Hələ məhbəslərin ailə üzvlərini demirik.

Avropa Oyunlarının bitməsi ərəfəsində, mübarək ay və Ordu Günü naminə - bəlkə bir cəhd edilsin?!

Xəbər verildiyi kimi, iyunun 23-də Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) Strasburqda keçirilən yay sessiyası zamanı Azərbaycanda demokratik institutların vəziyyətinə dair hesabat müzakirə olunub.

AŞ PA məruzəçiləri Tadeuş İvinski və Pedro Arqamuntun hazırladığı hesabat səs çoxluğu ilə qəbul edilib. Müzakirələr zamanı Azərbaycanın ünvanına bəzi parlamentarilər tərəfindən haqsız tənqidlər də səsləndirilib.

Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, müzakirələrdə AŞ PA-nın Azərbaycan üzrə keçmiş həmməruzəçisi, səlahiyyətli bu ilin yanvarında baş çatan maltalı Jozef Debanox Qrex də çıxış edib.

O, Azərbaycanın insan haqlarına və demokratiyaya görə yenidən AŞ PA-da müzakirəyə çıxarılmasından narazılığını ifadə edib.

Debanox Qrex deyib ki, İlahəm Əliyev hakimiyyətinə qarşı hücumları anlamır: "Çünki o, hakimiyyətdə olmasa neft və qazla zəngin olan Azərbaycanı Liviya və ya İraqın aqibəti gözləyir".

"Mən 9 ildir AŞ PA-nın üzvüyəm və müzakirə mövzusu həmişə Azərbaycan olur. Nə baş verirsə versin, ancaq Azərbaycan mövzudur. Sovet İttifaqının tərkibində olan ölkələrin əksəriyyətinin adı burada çəkilir, ancaq Azərbaycanın adını çəkilir. Mən demirəm ki, Azərbaycan ideal ölkədir, əksəriyyətimizə də məlum olduğu kimi, bu ölkə mükəmməl deyil. Ancaq heç bir ölkə mükəmməl deyil, hətta burada, Qərbi Avropanın özündə belə..." - deyər De-

"Azərbaycanı da Liviyanın gününə salmaq istəyirsiniz?"

AŞ PA-nın maltalı deputatından sensasion açıqlama

bano Qrex qəzəbli çıxışında bildirib.

Keçmiş məruzəçi Ukrayna, Liviyanı, İraqı misal göstərib: "Bizim Ukrayna ilə bağlı problemlərimiz var, orada xaos hökm sürür. Mən özüm Aralıq dənizi ölkəsindənəm və diktatorların tərəfində deyiləm. Hamı istəyirdi ki, Qəzzafidən, Səddam Hüseyndən azad olsun. İndi Qəzzafidən yaxa qurtardıq, Səddamdan yaxa qurtardıq. Əvəzində nə əldə etdik? Yalnız xaos!"

Nitqinə davam edən maltalı deputat daha sonra deyib: "Nədir, biz Azərbaycanda xaos istəyirik? İki dəfə mən Azərbay-

can üzrə məruzəçi təyin olunduğunda həmkarım cənab Arqamuntla ora getdim və müxalifetlə, QHT təmsilçiləri ilə görüşdüm. Onların istədiyi yeganə şey bu idi ki, biz hökuməti devirək. Mən dedim ki, biz bunu edə bilmərik; Avropa Şurası hökumətlərin devrilməsində iştirak etmir, bu bizim işimiz deyil. Bizim işimiz bu ölkələrə daha demokratik olmaqda kömək etməkdir".

Debanox Qrex deyib ki, AŞ PA deputatları 20 il əvvəl müstəqil olan keçmiş sovet respublikasının demokratikləşmə məsələsində Qərblə bərabər olmasını gözləməli deyil.

İbrahimbəyov müsahibəsinin təhrif edildiyini iddia edir, amma...

Kinorejissorun "The New Times"a iradlarının nəzərə alınmaması da onu göstərir ki, redaksiya öz jurnalistini haqlı bilir...

Kinorejissor, Milli Şuranın fəxri sədri Rüstəm İbrahimbəyovun ABŞ-da nəşr olunan "The New Times"a müsahibəsində "biz erməni xalqı ilə düşmən deyilik, baş verənlərə görə erməni xalqı günahkar deyil və mütləq barışacaqdı" deməsi Azərbaycanda ciddi ictimai qınaq doğurub. Təxminən bir həftəyə yaxındır ki, ölkə mətbuatında ciddi müzakirə mövzusuna çevrilən bu müsahibəyə R.İbrahimbəyovun reaksiyası yox idi. Lakin üzərindən bir neçə gün keçəndən sonra Milli Şuranın fəxri sədri "The New Times"-in nəşriyyatına etiraz məktubu göndərib.

"Müsahibənin mətni ilə bu qədər sərbəst şəkildə davranılması ilə bağlı məyusluğumu ifadə etməyə bilmərəm. Böyük ixtisarlara və mənimlə razılaşdırılmamış redaktor müdaxiləsi nəticəsində Olqa Qalitska ilə söhbətdə dediklərimin ümumi mənası itirilib, mənim üçün prinsipial əhəmiyyət kəsb edən konkret ifadələr təhrif olunub.

Jurnalınıza hörmətlə yanaşıram və dərc edən redaktorun sözlərinə görə, nömrənin ümumi həcminin qısaldılması ilə bağlı texniki səbəblərin müəllifin fikirlərinin bu dərəcədə təhrif edilməsinə gətirib çıxara bilməsinə təəccüb edirəm. Müsahibəni bu şəkildə dərc etməyi israrla xahiş edirəm" deyər, R.İbrahimbəyovun bir nüsxəsini "Turan"a göndərdiyi müraciətdə bildirilir.

Xüsusən İbrahimbəyov aşağıdakı paraqrafın ixtisar edilməsindən narazılığını bildirib: "Ermənistan Dağlıq Qarabağı işğal edərək, mənim nöqtəyi-nəzərimdən, təkə Azərbaycan və erməni xalqına qarşı cinayət işləməyib - hər iki ölkədə çox sayda insan həlak olub, yüz minlərlə insan evlərini tərk etmək məcburiyyətində qalıb - bu təcavüzün nəticələri bütün bəşəriyyət üçün təhlükəlidir.

Qavriya Prinsipin açdığı bir atəş Birinci Dünya müharibəsi-nə səbəb olub. Dünyadakı hərzi rıki vəziyyətdə isə sərhədlərə yenidən baxılması üzrə istənilən cəhdlər bütöv ölkələrin məhvinə səbəb olar. Bu, səhvdir, faciəvi səhv".

Maraqlıdır ki, Amerika nəşri R.İbrahimbəyovun israrlı xahiş-

Rüstəm İbrahimbəyov

lərinə baxmayaraq, onun iradlarını tam şəkildə nəzərə almağı lazım bilməyib.

R.İbrahimbəyovun müsahibəsində jurnalistin nəyi təhrif etdiyi və ya ixtisara saldıqı yenə də müəmmal qalır. R. İbrahimbəyovun etiraz və heyrət doğuran iki fikri - erməni xalqının baş verən konfliktə heç bir günahının olmaması və Kırımın Rusiya torpağı olması - təkzib edilməyib.

İbrahimbəyovun iradlarının nəzərə alınmaması da onu göstərir ki, redaksiya öz jurnalistini haqlı bilir.

☐ Xəbər xidməti

Hökumətdən Emin Hüseyinov məsələsində ilk açıqlama

Novruz Məmmədovun istehzası nədən xəbər verir?

"CNN üçün son illərdə Azərbaycanda baş verən ən böyük hadisə Emin Hüseyinov adlı birisini tapıb söhbət etmək olub". Bunu Azərbaycan Prezident Administrasiyası rəhbərinin müavini, xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri Novruz Məmmədov özünün twitter sahifəsində yazıb.

"Gördünüz CNN-in Amanpuru necə "ədətli və dahi" jurnalistdir?! Son illərdə Azərbaycanda bağlı ən böyük hadisəni dünya ictimaiyyətinə təqdim etmək şansı qazanıb. Nəhayət, həsrətlə gözlədiyi Emin Hüseyinov adlı birisini tapıb onunla söhbətə düz 10 dəqiqə həsr edib. CNN üçün son illərdə Azərbaycanda baş verən ən böyük hadisə bu olub. İndi başlayaqlar Emin Hüseyinovu qəhrəman etməyə. Amanpura isə Nobel mükafatı düşür" - deyər, N. Məmmədov qeyd edib.

"Yeni Məsəvat" isə xatırladır ki, bu, E.Hüseyinov ölkəni tərk edəndən sonra YAP-çı deputatların açıqlamalarından daha fərqli açıqlamadır. Daha öncə deputat Siyavuş Novruzov E.Hüseyinovun qanunu pozduğunu demişdi. İndi isə PA səviyyəsində buna bu cür reaksiya verilir.

Ekspertlər isə hesab edir ki, xüsusən S.Novruzov səviyyəsində deputatın, eləcə də digərlərinin bu cür açıqlamalar verməsi siyasətin tərkib hissəsidir. Yəni onlar məlumatsızlıqdan yox, hökumətin E.Hüseyinov məsələsində geri çəkilmədiyini çatdırmağa çalışırlar. Bundan başqa, rəsmi səviyyədə E.Hüseyinov məsələsinə aydınlıq gətirilmədiyi üçün hakimiyyət məsələni ictimai rəydə öz xeyrinə yönləndirmək niyyətindədir. Yəni "biz qorxmadıq, çəkinmədik, anlaşıma getmədik. Emin Hüseyinovu qaçırdılar və o, bizim gözümüzdə cinayətkardır". Cəmiyyətə ötürülmək istəyən mesaj budur.

☐ SEVİNC

“Oliqarxqeyt” istintaqından yeni xəbərlər və...

Beynəlxalq Bankdan götürülən kreditlərin mənimlənməsi ilə bağlı başlanmış cinayət işi çərçivəsində yeni həbslərə start verilməsi iqtidarın bu məsələdə heç kimə güzəştə getməyəcəyini bir daha göstərdi. Beynəlxalq Bankın İdarə Heyətinin sabiq sədri Cahangir Hacıyevlə də bağlı iqtidarın yaxın vaxtlarda qəti qərar və rəcəyi və böyük ehtimalla həbsinin rəsmiləşəcəyi gözlənilir.

Xəbərlərə görə, Beynəlxalq Bankın İdarə Heyətinə sədr təyinatı ciddi tərəddüdlər səbəbindən ləngiyir. Hələ aprel ayında “Paşa-Bank”ın sədri Fərid Axundovun Beynəlxalq Banka rəhbər təyin edilməsi barədə xəbər yayılmışdı. Amma sonradan bu xəbər təsdiqlənmədi.

“Banklar haqqında” Qanunun tələblərinə əsasən, İdarə Heyəti sədrinin vəzifəyə təyin və azad olunması məsələləri səhmdarların ümumi yığıncağının səlahiyyətlərinə aiddir. Amma artıq 3 aydır ki, bu toplantının keçirilməsi yubanır. İdarə Heyətinin sədri vəzifəsini isə müvəqqəti Emil Mustafayev icra edir.

Redaksiyamıza verilən məlumata görə, Beynəlxalq Bankın rəhbərliyi uğrunda indi ciddi mübarizə gedir. Emil Mustafayev çox gəncdir və ona Beynəlxalq Bankın rəhbərliyinin tapşırılması az ehtimal olunur. O, bankın İdarə Heyətinə cəmi iki il əvvəl gətirilib. Beynəlxalq Banka rəhbərlik uğrunda mübarizədə indi daha çox üç baş direktorun-Fuad İslamov, Elmir Həbibullayev və Akif Əliyevin adı hallanır. Redaksiyamıza məlumat verən mənbə deyib ki, F.İslamov uzun illərdir Beynəlxalq Bankda çalışır.

Kredit xətlərinin, akkreditivlərin, qarantiyaların açılması və rəsmiləşdirilməsi birbaşa onun nəzarəti altında həyata keçirilib. Məlumdur ki, “Beynəlxalq Bank işi” çərçivəsində verilmiş kreditlərin əksəriyyəti də akkreditiv və qarantiyalar formasında rəsmiləşdirilib. Mənbə deyib ki, Cahangir Hacıyevin biznes imperiyasının və şirkətlərinin maliyyələşdirilməsi üçün xarici maliyyə-kredit təşkilatların-

Beynəlxalq Banka rəhbərlik

Uğrunda mübarizə - şok isimlər

Cahangir Hacıyevin boş qalmış postuna yiyələnmək üçün kimlər çalışır?; İddiaçılar sırasında nazir müavininin kürəkəni də var; Ölkədən qaçmış “Hafka”nın 1 milyard avro saxladığı bank hesabı axtarılır...

dan vəsaitlərin cəlb edilməsi birbaşa F.İslamov tərəfindən icra olunub. O, Cahangir Hacıyevin biznesinin inceliklərini bilən ən yaxın adamlarından sayılır. Bu xidmətləri müqabilində Cahangir Hacıyev ona geniş maddi imkanlar yaradıb.

Mənbə deyib ki, onun hakimiyyətdə də ciddi dəstəkçiləri var və onların köməyi ilə Fuad İslamovun yaxınlarda daha yüksək vəzifəyə, hətta Beynəlxalq Bankın sədri vəzifəsinə təyin olunması gözlənilir.

Elmir Həbibullayev isə fiziki şəxslərlə iş üzrə məsul baş direktordur. Eyni zamanda fiziki şəxslərə kreditlərin verilməsi onun nəzarəti altında həyata keçirilir. Məlum olduğu kimi, Cahangir Hacıyevin şirkətlərində çalışan minlərlə əməkdaşların adına bir çox hallarda onların xəbəri olmadan milyonlarla kredit rəsmiləşdirilib.

Elmir Həbibullayev maliyyə nazirinin birinci müavini İlqar Fətizadənin kürəkənidir. Onun da Beynəlxalq Bankın rəhbəri və ya İdarə Heyəti sədrinin 1-ci müavini təyin olunması gözlənilir. İ.Fətizadə hələ AXC iqtidar dövründən-1992-ci ilin aprel ayında maliyyə nazirinin müavini işləyib. Həmin ilin dekabr ayında isə Dövlət Sosial Müdafiə Fondu sədri-

nin birinci müavini vəzifəsinə təyin olunub. 1999-cu ildən isə maliyyə nazirinin birinci müavini idi.

Akif Əliyev də Cahangir Hacıyevin ən yaxın adamlarından biridir. Uzun müddət kredit komitəsinin sədri vəzifəsində çalışıb. İri kreditlərin rəsmiləşdirilməsi onun nəzarəti altında aparılıb. Cahangir Hacıyevin biznesinin kreditləşməsinin icrasına birbaşa o nəzarət edib.

Beynəlxalq Bank işi ilə bağlı istintaqa gəlinə, məlumatlara görə, indi əsas diqqət ölkədən qaça bilmiş bir neçə nəfərin axtarışına yönəlib.

Beynəlxalq Bankdan çox böyük həcmdə kredit götürüb qaytarmayanlardan biri, üstəlik də müəmmalı şəkildə ölkəni tərk etmiş “Hafka” kimi tanınan iş adamı Hafiz Məmmədovdur. İddialara görə, indi onun axtarışı və həbsi üçün ciddi iş gedir. Məlumdur ki, banka bir neçə 100 milyon manat borcu olan “Hafka” aldığı krediti qaytarmadığına görə Beynəlxalq Bank tərəfindən hətta məhkəməyə də verilib. Hafiz Məmmədov Beynəlxalq Bankdan 100 milyonlarla manat krediti 2008-ci ildə yaratdığı “Baghlan Group” holdinqin adına götürüb. Bugünlərdə isə məlum olub ki, “Hafka”

İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyində Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna da külli miqdarda borclanıb. Bu səbəbdən də fond onun rəhbərlik etdiyi “Bank of Azerbaijan”i məhkəməyə verib. İddiaya səbəb bankın SKMF-dən cəlb etdiyi vəsaiti geri qaytarmamasıdır. Buna görə də “Bank of Azerbaijan”dan həm kredit, həm də faiz və cərimə borcları tələb olunur. Amma söhbətin konkret hansı məbləğdən getdiyi açıqlanmır.

İqtidar Londonda olduğunu deyən, amma Avropanın başqa bir şəhərində gizlənen H.Məmmədovun Avropa banklarındakı hesablarını da axtarır. Xatırladaq ki, bir müddət əvvəl Fransanın “France Football” nəşri “Hafka”nın Avropa banklarının birində “qarantıya altına alınmış” hesabda 1 milyard avrosu olduğunu yazmışdı. Mümkündür ki, H.Məmmədovun ölkədə olduğu müddətdə həbs edilməməsinin səbəbi onda həqiqətən bu qədər pulun olub-olmadığını dəqiqləşdirmək, varsa müxtəlif vasitələrlə ölkəyə qaytarmasını, ən azı banklara olan borcunu bağlamasını təmin etmək olub. Ancaq görünür, ya bu məlumat doğru çıxmayıb, ya da H.Məmmədovun xoşluqla ölkəyə pul qaytarmayacağına əminlik yaranıb ki, onun axtarışına qərar verilib.

Bu arada o da məlum olub ki, “Atletiko” daha oyunlara üzərində “Land of Fire Azerbaijan” (“*Odlar Yurdu Azərbaycan*”), qısa bir dövrdə isə “Baku-2015” yazılı formalarla çıxmıyacaq. Həmin layihənin müəllifi Hafiz Məmmədov idi. Görünür, H.Məmmədov indi öz hayında olduğu üçün “Atletiko” ilə əməkdaşlığı dayandırmmaq məcburiyyətində qalıb.

□ “Yeni Müsavat”

Dünyanın ən qəliz sualı...

Hüseynbala SƏLİMOV

Yay siyasət baxımından həmişə bir az kasad olur. Ən azı ona görə ki, siyasətçilər də yayda dincəlməyi sevirlər, xüsusən də avtoritar ölkələrin siyasətçiləri-onların işləməklə o qədər də arası olmur...

Yay da ki, necə var, əsl yaydır. Yazın nə vaxt gəldiyini və keçdiyini hiss edə bilmirsən, bir də görürsən ki, qızmar istilər artıq qapını kəsdirib...

Ona görə də elə hissiyyatımız da bir az kütləşib - ya bərk soyuğu, ya da qızmar istini hiss edirik...

“Böyük siyasət adamları” təbii ki, bunun fərqi deyilərlər, çünki onlar elə şəraitdə yaşayırlar ki, hətta özlərini qışda da lap Havay adalarında olduğu kimi hiss edirlər...

Bizə gəldikdə isə indi bizim üçün dünyanın ən qəliz və ağırlı sualı bəlkə də “Nə var, nə yox? İşlər necədir?” sualıdır. Adam heç bilmir ki, buna nə desin və nə cavab versin?..

Deyə bilmirsən ki, vallah, elə biz də haradasa “ev dustaqları” kimi və bu boyda şəhərdə getməyə bir yerimiz də yox... Təsəllimiz tək kompüter, gördüyümüz iş isə iztirab dolu cümlələri biri-birinin ardınca düzməkdir-bəzən nəsə alınır, bəzən isə o qədər kədərli olur ki...

Ola bilsin, bir az gülməli və bir azacıq da qeyri-ciddi səslənəcək və hətta mənim ədəbi zövqümə bir qədər rişxənd də edəcəklər, amma mən axır vaxtlar özüm özümə elə hey S.Vurğunun məşhur misrasını pıçıldayıram: “Heç adam da vətənimdə vətənsiz olarmı?..”

Təbii, Azərbaycanın az qala dünyanın diqqətində olduğu bir vaxt, böyük idman yarışlarının keçirildiyi və hər gün medal əldə edildiyi bir zaman bu, bir qədər inandırıcı görünməz...

Bilirəm, bizi yenə böyük, analoqu olmayan və tarixi “uğurlar”ı görməməkdə, az qala “ictimai daltonizm”də qınayacaqlar...

Amma Azərbaycan “çoxmərtəbəli bina” kimidir və onun göz oxşayan üst mərtəbələri, həm də zirzəmisini var. Üst mərtəbələrdekələrin aşağılarda nə baş verdiyindən adətən xəbəri olmaz...

Yenə də nə qədər qəribə olsa da, bu mənzərə də mənə bir daha məşhur “Səfillər” romanını xatırladır. Elə orada da bir neçə Paris və hətta bir neçə Fransa vardı...

Söz yox, həyat davam edir. Amma onun monotonluğu, bizim dildə desək, yeknəsəq məntiqi adamı tamam üzür...

Bu məntiqdən belə nəticə hasil olur ki, hətta avropalıları təəccübləndirə bilən idman kompleksləri tikə bilirlik, onlarla yarışa və hətta qalib ola bilirlik, amma özümüzü idarə etməyi, özümüzə, heç olmasa, bir bələdiyyə başçısı seçməyi və azad yaşamağı bacarmırıq...

Deyirlər ki, yarışlar Azərbaycanı və azərbaycanlıları dünyaya tanımaq üçündür. Amma mən başa düşə bilmirəm: biz hansı ölkəni və kimi tanıdıq? Axı bu ölkəni idarə edənlərin özləri deyir ki, bu cəmiyyət hələ demokratiyaya və azadlığa hazır deyil, bəli, özləri deyirlər və əməlləri ilə sübut edirlər ki, onu yalnız və yalnız avtoritar üsullarla idarə etmək olar...

Qərəz, təzadlı mənzərə yaranır: bir tərəfdən deyirlər ki, guya bizim cəmiyyət bir “qara qəpiyə də dəyməz”, o biri tərəfdən də onu dünyaya tanımaq istəyirlər!

Yadıma bir lətifə düşür. Deməli, Nikita Xruşçovun vaxtları imiş. Kəndə instruktör gəlir. Camaatı toplayıb çox böyük bir nitq yapır. Deyir ki, bəs biz beş-on ilə ABŞ-a çatmalı və hətta onu ötməliyik...

Burada bir qoca kolxoçu söz alır və deyir ki, oğul, ABŞ-a çataq, amma onu ötməyə, ötsək, şalvarlarımızın arxasındakı yamaqlar görünər...

İndi biz də dünyaya çatmağa çox da tələsməyə, çünki bizim də yamaqlarımız görünə bilər.

Bəs onda hakimiyyət bizi hara dardır? Düşünürəm ki, onlar dünyaya bizi yox, özlərini tanımaq istəyirlər...

Mənə həmişə elə gəlib ki, bizi idarə edənlər dünyaya göstərmək istəyirlər ki, bu cəmiyyət elə avtoritar sistemdə də özünü xoşbəxt hesab edir, bu cəmiyyət azadlıq olmadan da özünü çox rahat və yaxşı hiss edə bilir...

Qərəz, bir həftədən sonra bu Avropa Oyunları da bitəcək. Tanıtma mərasimi yekunlaşacaq. Və ölkə özünün adət etdiyi siyasi ritmə qayıdacaq: payıza yaxın seçkilərə hazırlıq başlayacaq və onlar həmişə olduğu kimi “möhəşəm qələbə” ilə bitəcək və bu qələbənin sahibi də yenə də hakim partiya olacaq...

Biz də bir daha duruxaraq gözlərimizi döyəcəyik ki, bəs bizim səslərimiz necə oldu? Heç olmasa, Novruzəli qədər də sayıqlığımız da olmayacaq ki, bülleten atdığımız qutuların keşiyini çəkək...

Özünü məmnun edən sistem

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

"Bu adamlar - Hersoq sözünə davam elədi, - həmişə bədbəxt olmalıdır, həmişə əsə-əsə, qorxa-qorxa yaşamalıdır. Onlar həzz alanda titrəyirlər, beləcə, xeyirxahlıq onları korlayır. Mənim xasiyyətim başqadır. Mən öz seçimimdə heç vaxt tərəddüd eləmirəm. Elədiklərimdən həmişə həzz alıram, heç vaxt tövbə mənim çəkdiyim keflərin təsirini azaltmır"

(Markiz de Sad, "Sodomun yüz iyirmi günü")

Prezidentin xarici işlər müşaviri, "Fransız" filminin aktyorlarından olan Novruz Məmmədov deyib ki, bu saat hamı Azərbaycanı tənqid edir, pisləyir, demək Azərbaycan düzgün yoldadır. Novruz müəllimin demir məntiqinə görə, ölkəmizdə aparılan siyasəti tərifləsələr bu da pisimizə olarmış.

Bu mövzuda çox baş ağrıtmğa ehtiyac yoxdur, çünki bunun lətifəsini çoxdan qayırbılar. Bir nəfər maşında gedir, arvadı zəng vurur: "Əzizim, sən Azadlıq prospektiylə getmirsən ki? İndicə televizorda yol polisinin məlumatını açıqladılar, deyirlər o yolda bir nəfər axmaq tərsinə gedir. Ehtiyatlı ol, əzizim, sənin maşınını vurmaşın!" Kişi deyir: "Hə, o küçədəyəm, özü də nə bir nəfər, yüzlərlə axmaq tərs sürür. Güclə salamat qalmışam!"

Keçək şeyx mövzusunda, çünki Ramazan ayıdır, vaxtaşırı Qafqaz Müsəlmanları İstehsalat Fabrikindən məhsullar olacaqdır. Elə dünən Allahşükür müəllim təzə fətva veribdir, deyir, hədislərə görə Avropa Oyunları müddətində idmançılar oruc tutmaya bilər. Bir dənə də fətva qadınların çimərlik voleybolu haqda gözləyirik. Şeyx ərz eləsin görək naməhəmlər çimərlik voleybolu üzrə italyalı qızlara baxa bilər, ya yox. Bu zaman oruc şəxsin ağzının suyu axsa, günaha yazılırmı?

Ta söz düşüb, oyunlar haqda da bəzi fikirlərimizi yazsaq. Hakimiyyət tərəfdarları deyir ki, bu Avropa Oyunları ölkəmizdən ötrü çox vacibdir, maaşından kəsilsən, kredit verə bilməyən bəzi zəhmətkeşlər isə yandırdığından oyunları tərifləyir. Şəxsən mənim mövqeyim belədir ki, bu oyunlardan ancaq ziyən çəkmişəm. Gedəcəyim marşrutlar ləğv olunub, iqtisadiyata zərbə dəyib, bahalaşma, mənasız xərclər və sairə artıb. Bəs qarşı tərəfin arqumenti nədir? Gəlin onu incələyək.

Deyirlər turistlər gəlir, iqtisadiyyatımıza maya qoyur. Birincisi, çox az xarici gəlir, bunu yarışlar üçün stadiona gədən idman jurnalistləri də təsdiqləyir. İkincisi, onların demək olar hamısını yapistlər Atletlər kəndi, öz hotelləri kimi yerlərdə, dövlət büdcəsi hesabına yerləşdiriblər. Hətta AZAL-da onlar üçün bileti 50 faiz ucuz eləmişdi. Deməli, iqtisadi gəlir boş söhbətdir. Ancaq böyük ziyən var.

Dördüncüsü, "respublikanın tanınması" arqumentidir, bu da gördük necə baş verdi. Demək olar bütün dünya Azərbaycandakı repressiv rejimi tənqid elədi. Tərifləyən yalnız Lukaşenko oldu. Dünyanın özünə hörmət qoyan birçə informasiya agentliyi, birçə qəzet-jurnalı belə hətta oyunların açılış mərasimindən cupbulu cümlə də yazmadılar. Bir cümləyə dəyməyən yüz milyon dollarlıq açılış - siz bundan həzz alırsınız?

Nəhayət, yaltaqların əsas arqumentlərindən biri budur ki, idman yarışlarında respublikamızın bayrağı qalxır, himnimiz səslənir, çox şad oluruq və sairə. Bu, lap gülünc, karikatür söhbətdir, çünki elə çıxır Azərbaycan ərazisində Azərbaycanın himnini səsləndirmək, bayrağını qaldırmaq qadağanı. Ölkə sizin, bayraq sizin, arena sizin, himn sizin - qaldırın, kefiniz istəyən qədər oxuyun da bə! Kim sizə mane olurdu ki? Onsuz indiki halda himnin səslənməyini, bayrağın qalxmağını elə özümüz görürük, heç kim xaricdə bu yarışa baxmır. Daha bu arqumentciyin anlamı nədir? Özü çalib, özü oynayır - el məsələndə deyilən kimi. Yeri gəlmişkən, oyunların ən çox medalını da elə deyəsən Azərbaycan qazanıb, bu özü başqa lətifədir.

Əlbəttə, özü özünü məmnun edən respublikamızla qürur duyuruq. Bu, siyasi sabitliyin, xəstəliklərdən uzaq olmağın da qarantıdır. Respublikamız xarici respublikalarla təhlükəli, təsadüfi əlaqələrdən uzaq durur, özündən zövq alır.

AŞ PA-dan ölkəmizə qarşı prinsipsiz mövqe

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) yay sessiyasında məruzəçilər - Pedro Arqamunt və Tadeuş İvinski hazırladıkları "Azərbaycanda demokratik institutların fəaliyyəti" adlı məruzə ilə bağlı 13801 saylı qətnamə qəbul edilib. Sənədin ölkəmizdən ötrü xüsusi əhəmiyyəti ondan ibarət idi ki, onun ilkin variantında "Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş Dağlıq Qarabağ və digər 7 rayon" ifadəsi də yer alırdı.

Hələ sessiyaya bir neçə gün qalmış yazmışdıq ki, AŞ PA Monitoring Komissiyasında bu şəkildə bəyənən sənəd layihəsindən ermənilər ciddi narahatdır və qətnamədən bu cümlənin çıxarılması üçün hər şeyə gedəcəklər, odur ki, Azərbaycan tərəfi, Azərbaycan nümayəndə heyəti də buna adekvat cavablar vermək barədə qabaqcadan, ciddi götür-qoy eləməlidir. Əfsus ki, erməni deyən oldu. Azərbaycan üçün, Dağlıq Qarabağdan ötrü mühüm, prinsipial olan bu ifadə erməni nümayəndə heyəti və onun AŞ PA-dakı havadarları sayəsində kiçik səs üstünlüyü ilə qətnamə layihəsindən çıxarıldı, abstrakt "Dağlıq Qarabağ münafiqəsinin nəticələri" cümləsi ilə əvəzləndi.

Bəs səbəb? Necə oldu, cəmi bir neçə il öncə Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini işğal etməsi barədə ayrıca qətnamə qəbul edən AŞ PA indi öz mövqeyinə sayğısızlıq edərək, əslində isə prinsipsizlik göstərərək, Azərbaycana dair məruzədə bu mövqeyin təzahürü olan ifadəni saxlamağa gücü çatmadı?

Gözlənilməli kimi, Azərbaycan tərəfini daha zəif durumda göstərmək üçün həmin cümlənin əleyhdarları (erməni deputatları və onların qurumdakı dostları) müzakirələr zamanı vurğunu məhz ölkəmizdə insan haqlarının və demokratiyanın durumuna, çoxsaylı siyasi dustaqların mövcudluğu üzərinə saldılar və nəticədə istəklərinə nail oldular. Halbuki, məntiqə təməl insan haqlarının, demokratiyanın durumu bir ölkənin başqa ölkənin ərazisini işğal etməsinə heç bir əsas və haqsızlıq baş vermir. Amma gördüyü kimi, Azərbaycanın timsalında baş verib və yenə iki-

Azərbaycana qarşı haqsız Qarabağ de-marsı

Qurumun yay sessiyasında ölkəmizlə bağlı qəbul edilən sənəddən "işğal" sözünün çıxarılmasının pərdəarxası; Qərb Ermənistanı reverans edir?

li standart yanaşma nümayiş etdirilib.

Bu xüsusda ispaniyalı deputat Diaz Teyeranın yekun səsvermədən öncə etdiyi çıxış xüsusi diqqət çəkir. Azərbaycan ərazilərini işğal olunması faktının BMT-nin 4 qətnaməsi və AŞ PA-nın qətnaməsində əks olunduğunu xatırladan avroparlamentar ardınca deyib: "Fikrimcə, bu müzakirələrdə ərazi bütövlüyü məsələsi insan haqlarından da vacib məsələlərdəndir. Krimdan danışarkən deyirik ki, ilhaq olub, Dağlıq Qarabağın işğal edilməsinin birçə fərqi bunun 20 il bundan əvvəl baş vermişdir. Nə vaxt baş verir versin, işğal elə işğaldır".

Başqa yandan, faktıdır ki, siyasi məhbuslar Ermənistanında da var. Ötən həftə erməni siyasi dustaqlardan biri - siyasi motivlərlə 6 illik həbs cəzası almış Şant Arutyunyanın oğlu Şaqen Arutyunyan əlində hakimiyyəti

ittiham edən plakat tutaraq Ermənistan-Portuqaliya futbol matçının 44-cü dəqiqəsində meydana girmiş, polisler tərəfindən zorla saxlanmışdı. İşğalçı ölkədə son olaylar və bu olaylar zamanı hakimiyyətin nümayişçilərə qarşı tətbiq elədiyi zorakılıq, aparılan həbslər və buna beynəlxalq insan haqları təşkilatlarının neqativ reaksiyası da özlüyündə çox şeyi deyir. Lakin belə görünür, ya bu faktlar AŞ PA-da eşidilməz olub, ya da...

Ya da istisna deyil ki, məsələdə Ermənistanı ənənəvi xristian təəssübkeşliyi rol oynayır. O da mümkündür ki, işğalla bağlı məlum ifadənin qətnamə layihəsindən çıxarılması Ermənistanında son günlər yaşanan və "Qərbin barmağı"nın olduğu deyilən proseslərlə bağlıdır. Yəni Avropa bununla Ermənistanı bir növ reverans etmiş kimi görünmək, onun Rusiyadan qopması üçün narazi erməni toplu-

muna əlavə stimül vermək istəyib ki, ermənilər Qərbə daha inamla can atsın.

Azərbaycana qarşı haqsız Qarabağ de-marsına son vaxtlar Bakı ilə Qərb (onun institutları) arasında münasibətlərin soyuması prizmasından da baxmaq mümkündür. Hər necə olmasa, AŞ PA da bu institutlardan biridir və onun mövqeyinə Azərbaycan, Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı Qərbdə formalaşmış ümumi ovqat təsir göstərməyə bilməz.

Lakin bu ovqatı heç olmasa, Qarabağı xətir yumşaltmaq olardı. İndi artıq aydın görünür ki, Azərbaycan hökuməti bu ərafə-

də siyasi dustaqlarla bağlı birçə əfvi-ümumiyyə elan eləməklə vəziyyəti xeyli dərəcədə xeyrimizə dəyişə, AŞ PA-da anti-Azərbaycan qüvvələrinin arqumentini kəsərsiz hala gətirə bilərdi...

Sonda tarixi yaddaş üçün əlavə edək ki, Azərbaycanın "Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş Dağlıq Qarabağ və digər 7 rayonu" barədə paraqrafın çıxarılması ilə bağlı təklifin müəllifləri Pyeter Omtzigt, Maïlis Reys, Bernar Paskye, Andreas Qros, Röne Ruke və erməni deputat Hovannisyan Arpin olub.

Bu sırada ən tanış soyad əlbəttə ki, Qrosdur - Azərbaycan üzrə sabiq məruzəçi. Vaxtilə insan haqları çarçısı kimi ad çıxaran, ölkəmizdə az qala başına and içilən Andreas Qros indi haqsız şəkildə işğalçı ölkənin yanında qərar tutub, anti-Azərbaycan mövqeyinə yuvarlanıb.

□ **Analitik xidmət**

Azərbaycanla bağlı hesabat Avroparlamentdə təqdim olundu

QHT Şurasının dəstəyi ilə hazırlanan "Azərbaycandakı dünyəvilik və regionda dini radikallaşma təhlükəsi" adlı layihə çərçivəsində hazırlanan sənəddə nələr var?

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının dəstəyi ilə Avropa Parlamentində "Azərbaycandakı dünyəvilik və regionda dini radikallaşma təhlükəsi" adlı layihə çərçivəsində hazırlanan hesabatın təqdimat mərasimi keçirilib.

Bu barədə musavat.com-a şuradan məlumat verilib. Xəbərdə deyilir ki, 23 iyun 2015-ci ildə Brüsseldə keçirilən mərasimdə Avropa Parlamentinin üzvləri Culi Vord, Tüne Kelam, Boris Zala və Qiorqiy Hölvenyi, ADA-nın prorektoru Fariz İsmayilzadə, Avropa Komissiyasının təmsilçiləri Marqit Palm, Aleksandra Kulmer, Malte Siman, təhlükəsizlik və xüsusi xidmət orqanlarının rəsmiləri, QHT və media nümayəndələri, tədqiqatçılar və digər şəxslər iştirak edib.

80 səhifəlik hesabat müəllif-

lərinin qənaətinə görə, Azərbaycanın dünyəvilik prinsipinə söykənəsi müxtəlif dini icmalın sülh şəklində bərabər yaşamasına şərait yaradır. Mümkün dini radikallaşma təhlükəsinin qarşısının alınması üçün Azərbaycan dövləti daim hüquq islahatları həyata keçirir. Eyni zamanda hesabatda qeyd olunur ki, mürəkkəb geosiyasi regionda yerləşən ölkə kimi Azərbaycan üçün dini radikallaşma təhlükəsi həmişə mövcuddur. Bunun əsas səbəbi isə bir sıra regional güclərin Azərbaycanı multikultural mühiti, stabilliyi pozmaq üçün "insan hü-

Təqdimat mərasiminin sonunda hesabat ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, ekspertlər iştirakçıları maraqlandıran suallara cavab veriblər.

□ **M.MAHRIZLI**

Bir zaman, çoxdanıncı illərdə ona hörmətim olub. İstedadı vardı, yaxşı qəzetçi olacağına ümid bəsləyirdim.

Arxamca hər iş çevirdiyini, məni hər fürsətdə qaraladığını, çevrəsini və bəzən özünü qazlayıb, üstümə yönləndirdiyini də bildirdim. Həsədçidir, özündən öndə olanı sevmir; onu keçməyin yeganə yolunu itələməkdə, ya da badalaq vurmaqda görür...

Rauf ARIFOĞLU

Palçıq Vedrəsinə və onu "üstümü"zə fırladan ƏLə demək istəmədiklərim

Bütün bunlara da bir gəncliyini həsr etdi və ortada heç bir nəticə qalmadı. Harada oldusa, haraya "günaydın" dedisə, açıq ya da gizli hədəfində mən oldum.

İndi ondan heç nə qalmayıb. Heç kimdi. Hətta adını çəkib, şərfəndirməyə belə dəyməz. Əli Kərimlinin Palçıq Vedrəsi deyəlim. Hörmətli Cəbhə sədri onu daim əlinin altında tutar. Zəif düşdümü, sosial şəbəkədəki qarışıq dəstəsinin həşirlərinə baxmayaraq, uduzduğunu bildimi, dərhal Palçıq Vedrəsini alar əlinə, onun içini siyasətdəki opponentlərinə doğru fırladar, mühiti daha da korlayar.

Bir ara bizim Palçıq Vedrəsi xüsusi xidmətlərlə də əməkdaşlıq etdi; casus oldu; dostlarını və müdirini satdı; buna vadardı, ilişmişdi, yoxsa tutulacaqdı. O, daha asanını seçdi. Çox istedadlı adam satması var. Həm satır, yanındakıları tutdurur, "gizli tanılıq" yapır; həm də quruda qalır. Üstəlik, ona qəhrəmanı oynamağa da imkan verirlər.

Ona təkə imkan yox, arada xidmətlərinə görə pay-püş də verirlər. O da bunlarla başını saxlayır...

Oğurlamağa öyrəşib. Həyatının ən maraqlı oğurluğu da amerikalılara buraxdığı qəzetin büdcəsini yeməsi olub. Allahı pek sevməz, dinsizdi. Lakin iman əhlini palçıqlamaq lazım gələndə, dini ifadələri də istedadla qullanar...

Dezir ki, Rauf Xədicəyə şər atıb, indi də bu işinə görə aldığı para ilə iftar süfrəsi qurur... Başqa şeylər də deyir, yazır, palçıq, çirkab mahiyyəti...

Xədicəni heç sevməm. Lakin hər çətin anında ona dəstək olmuşam. Məlum kaset olayı ortaya çıxanda, bu Paçıq Vedrəsi özü zəng edib, dəstək istədi: "Qardaşına veriblər kaseti, balta

yirəm. Redaksiyada ən azı, 4-5 ştatın işini görürəm. Ölkənin ən çox oxunan qəzet və saytlarını qurmuşam. Özümə də, onlarla insana da iş yeri yaratmışam. Hər gün saytlar və qəzetimiz bir yerdə, 100 mindən yuxarı auditoriyaya xitab edirik. İftarıma da, həyatıma da, maddi-mə-

sədri dedi. İndiki sədri Cəmil Həsənli də ona dəstək mətni yazdı. Buyurun buradan oxuyun:

Sənə sual verirəm, əziz oxucu: "Kırım Rusiyandır" demək Ukrayna demokratlarını satmaqdır, ya deyil? Bütün demokratiya paytaxtları deyir ki, Kırım

ilə öldürmək istəyirdi bacısını, mən qoymadım, sakitləşdirdim, ona dəstək olalım", dedi.

Olduq. Lakin bir az toxdayan kimi, yenə üstümü zə gəldilər.

Həbsi zamanı da o xanımı şərhləyənlərin qarşısına bizim qəzet çıxdı. Öz dostları şərhləmişdi; Palçıq Vedrəsi də o "kruq"da fırlanırdı... Xədicəni müdafiəyə görə iki əməkdaşımız Baş Prokurorluğa çağırıldı; mənim özümə hədə-qorxu gəldilər, lakin həbsdəki xanımın arxasından çəkilmədik. Hansı ki, o xanım da, gəncliyindən başlayaraq, ömrünün əhəmiyyətli bir qismini mənə və rəhbərlik etdiyim qəzetə həsr edib. Xədicə və bizim Palçıq Vedrəsi mən təkbaşına bu iqtidarla savaşıanda, bütün müxalifətin yükünü götürəndə, iqtidardan maliyyələşən qəzetlərdə məni hədəfə alırdılar...

Bunlar çoxdan olub. Onların mənimlə davalarının da tarixi xeyli var; lakin bu, heç zaman mənim davam olmayıb. Olmayacaq da.

İndi Palçıq Vedrəsi deyir ki, həbsdə olan qadını şərhləyirəm. Yəni Xədicəni. Və bununla da çörək qazanıb, iftar açırım.

AzadlıqRadiosunun əməkdaşlarından birinin verdiyi və doğruluğu yoxlandığı məlumatı dərc etmişik. Onu kim təkzib edir-etşir. İndi Palçıq Vedrəsi deyir ki, həbsdə olan qadını şərhləyirəm. Yəni Xədicəni. Və bununla da çörək qazanıb, iftar açırım.

Günün 17-18 saatını işlə-

nəvi nəyim varsa, hamısını bu zəhmətin hesabına əldə etmişəm. Bir də gözəl, sadıq, 20-25 illik tarixə malik yaxın dostlarımla dəstəyi ilə. Hansılar ki, çox geniş bir arealda - Türkiyədə, Avropada, Rusiyada, Avstraliyada, Amerikada yaşayır və fəaliyyət göstərirlər.

Və ən əsası, inandığım Allahın sayəsində dim-dik ayaqdayam, yorulmadan, usanmadan çalışıram.

Mənim tozuma belə yetişməyənlər hər zaman məni qaralayıblar. Həsəd, paxıllıq, nifrın. Allah belələrinə şəfa versin.

Arada bir Kərimlinin qarışıq dəstəsi iddia edir ha, satılmışam. Məndə kimsəyə aid satılıq bir şey yoxdur, axı. Nəyim varsa, özümə məxsusdur, özəldir. Mən kimi və nəyi satarıq, satqın ola bilərəm ki? Partiya lideri deyiləm, tərifi şeyxi deyiləm, dövləti-milləti təmsil etmirəm. Təmsil etdiyim 1 qəzet və 3 saytdır. Orada da xəbər satıb, tiraj toplamaq, reklam etmək, əyləndirmək və düşündürmək kimi klassik qəzetçi funksiyaları ilə məşğulam. Açıq fəaliyyətlə. Bu işi də özüm bildiyim kimi, özümə və qəzetimə sərf edən tərzdə qurmaq haqqına sahibəm. İstəməyən oxumayacaq. Lakin bəzi tərbiyəsizlər deyir ki, istəmirəm, amma oxuyuram, buna görə də mən necə istəyirəm elə yaz.

Satqınlıq budur ki, erməniyə dost deyəsən, "erməni xalqının günahı yoxdur", yazasan. Necə ki, bu Palçıq Vedrəsinin dəstəklədiyi Milli Şuranın fəxri

Rusiya tərəfindən işğal olunub. Biz deyirik ki, Kırım tarixi türk torpağıdır, lakin indi Ukraynanındır! Rüstəm İbrahimbəyov və Cəmil Həsənli deyirlər və yazırlar ki, Kırım Rusiyaya məxsusdur!!! Bu mövqə Ukrayna demokratlarını arxadan bıçaqlamaq deyilmi? Azərbaycanı da biabır etmək deyilmi? Bir bu müsahibəyə diqqət edin:

Bununla da Rusiya ilə həm də Azərbaycan uğrunda savaşıyan və övladlarını şəhid verən Ukrayna xalqını, demokratiyanın prinsiplərini, Dağlıq Qarabağdakı mənafelemizi satmış olurlar! Mənim günlərdir dediyim budur. Kırımın işğalına haqq qazandırmaq Qarabağın işğalına haqq qazandırmamaqdır! İndi Ukraynada fəaliyyət göstərən partiyalardan birinin lideri qalxıb desə ki, Dağlıq Qarabağ ermənilərə məxsusdur, bilirsiniz ki, bu da Milli Şura təmsilçilərinin "xidməti" olacaq.

Belələrinə və onların Palçıq Vedrəsinə əhəmiyyət verməmək də olardı. Zətən, insanlarımız onsuz da müxalifət daxilindəki qarşılıqlı ittihamlardan və intriqalardan bezib, iyrenib. Görünür, biz bundan belə onları iqnor siyasəti seçəcəyik. Lakin bu çirkab dəstəsinin, palçıq vedrələrinin, siyasi tualetin "xozeyni" olan Əli Kərimliyə xəbərdarlığım var. Görürsən ki, əlimi sənə qatmıram. Ortada xətir - hörməti olan bir dostuma sözüm var. Bundan çox sui-istifadə edirsən. Sonra demədi, demə...

Kremlədən Ermənistanla mesaj

"Silahlı çevriliş hazırlanır, Sərkisyan Yanukoviçdən ibrət almasa..."

Ermənistanla elektrik enerjisi tariflərinin artırılmasına etiraz olaraq sosial şəbəkələr üzərindən təşkilatlandıraraq küçələrə çıxan və artıq ikinci sutkadir prezident Sərkisyanın iqamətgahının qarşısından geri çəkilməyən nümayişçilər Kremlə ciddi narahat etməkdədir.

Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, hazırda Kremlə bağlı Rusiya KİV-ləri və ekspertləri Qərbin Ermənistanla Ukrayna sənədlərini işə saldığı barədə qızgın müzakirələr aparılır.

Rusiya Federasiya Şurasının beynəlxalq məsələlər üzrə komitəsinin üzvü İqor Morozov isə hesab edir ki, Ermənistanla Ukraynadakı dövlət çevrilişinin birinci fazasını "birə bir" təkrarlayır. Onun sözlərinə görə, prosesləri ABŞ idarə edir. ABŞ-ın İrəvandanı səfirliyi bu ölkənin xaricdəki ən iri diplomatik təmsilçiliklərindən biridir.

İ. Morozov "RIA Novosti" agentliyinə açıqlamasında deyir ki, Ermənistanla da Ukraynadakı "avromaydan" hərəkatının bənzəri təkrarlanır və bu ölkədə də eynilə o cür dövlət çevrilişi baş verə bilər.

"Ermənistan odlu silah tətbiq olunmaqla dövlət çevrilişinə yaxındır. Əgər prezident Serj Sərkisyan Kiyev Maydanından müvafiq nəticələr çıxarmasa və ibrət dərsi götürməsə, bu, baş verəcək" - deyər Federasiya Şurasının üzvü bildirib.

"Bu baş verənlər eynilə Ukrayna hadisələrini təkrarlayır. Onda da Ukrayna müxalifəti prezident Yanukoviçlə danışıqlardan imtina etmişdi. Həmçinin mitinqçilər qarşısında Avropadan gələn siyasətçilər çıxış edirdi. Aydın idi ki, prosesi ABŞ-ın Kiyevdəki səfirliyi idarə edir" - Morozov deyib.

Rusiyada Ermənistanla baş verənlərə görə narahat olmaq üçün ikiqat əsas var. Axi etirazların başlaması üçün qıvcımlıq rolunu Rusiyanın "RAO EES" şirkəti oynayıb. Tariflərin artırılması barədə bu şirkət müraciət edib, hökumət bunu belə əsaslandıraraq ki, şirkət investisiyalar yatırır və gəlir əldə edə bilmir.

Nümayişçilər isə heç bir siyasi tələb irəli sürməzlər və Rusiya şirkətini əsassız şəkildə qiyməti artırmaqda günahlandırırırlar.

MHP-nin parlamentin sədri vəzifəsinə namizədi bəlli olub

Milliyətçi Hərəkat Partiyasının (MHP) Türkiyə böyük Məclisinin (TBMM) sədri vəzifəsinə namizədi bəlli olub. APA-nın "Habertürk"ə istinadən verdiyi məlumata görə, MHP bu vəzifəyə İstanbul millət vəkili, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının sabiq baş katibi Ekməddin İhsanoğlunu namizəd göstərib. Artıq E. İhsanoğlu namizədlik üçün rəsmən müraciət edib.

Qeyd edək ki, CHP parlament sədrliyinə Deniz Baykalın, HDP (Halkların Demokrasi Partisi) isə Dengir Mir Mehmet Fıratın namizədliyini irəli sürüb. Hələlik Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AKP) namizədi açıqlanmayıb.

AŞ PA-nın tənqidi nədən xəbər verir?

Azər RƏŞİDOĞLU

Gözləndiyi kimi də oldu. Azərbaycan yeni təzyiqlərlə üzləşdi. Bu dəfə sərt tənqidlər AŞ PA-dan gəldi. AŞ PA Azərbaycan hakimiyyətini ölkədə insan hüquqlarının sistematik və kobud şəkildə pozulmasına görə pisləyən qətnamə qəbul etdi. Xüsusən qeyri-hökumət təşkilatlarının, siyasi fəalları və müstəqil mətbuat nümayəndələrinin təqibinə görə Bakı tənqidlərə məruz qaldı. Monitoring Komitəsi məruzələrinin "Azərbaycanda demokratik təsisatların fəaliyyəti haqqında" hesabatı rəsmi Bakı üçün heç də xoş perspektivə vəd etmir. Hesabatda Azərbaycanın Avropa Şurası qarşısında götürdüyü öhdəliklərin yerinə yetirilməsi, ölkədə məhkəmə sisteminin vəziyyəti, noyabrda keçiriləcək parlament seçkiləri fonunda seçki problemləri qiymətləndirilib. Seçki qanunvericiliyində islahatlar üzrə Venesiya Komissiyasının əvvəlki tövsiyələrinə ölkə hakimiyyətinin məhəl qoymaması pislənilib. Sənəd müəllifləri ölkədə ifadə və toplaşma azadlığı hüququna əməl olunmamasını, məhkəmə sisteminin icra hakimiyyətindən asılılığını qeyd ediblər. Monitoring Komitəsi insan hüquqlarının vəziyyətinin pisləşməsi, müstəqil QHT-lər və hüquq müdafiəçiləri üçün imkanların olmaması, müstəqil mətbuat təqiblərlə bağlı ciddi narahatlığını ifadə edib. Həmçinin sənəddə hökumət "belə sistematik təqiblərə və hakimiyyəti tənqid edənlərin sıxışdırılmasına son qoymağa çağırılıb". Hesabatda həmçinin Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin, Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinin əvvəlki tövsiyə və qərarlarının tətbiqinin, real hakimiyyət bölgüsünün, ifadə və toplaşma azadlığının təminatının vacibliyi qeyd olunur. Monitoring Komitəsinin rəhbəri Seneh qeyd edib ki, məruzəçilər hesabatın yazılması zamanı ciddi təzyiqlərə məruz qalıblar. Hesabatın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, Azərbaycanda plüralizm, ifadə azadlığı və müstəqil məhkəmələr olsun. Sənədin qətnaməsində Azərbaycan hakimiyyətindən siyasi məhbusların azad edilməsi, ölkədə repressiyalara son qoyulması, mürtəce qanunvericiliyin ləğvi, vətəndaş cəmiyyəti üçün şəraitin yaradılması, söz azadlığının təminatı tələb olunur. Bundan əlavə, hesabatda hakimiyyətin dərhal azad etməli olduğu siyasi məhbusların adları açıqlanır.

Beləliklə, rəsmi Bakı sərt tənqidlərlə üzləşdi. Azərbaycan hakimiyyəti ona qarşı münasibətin dəyişməsinə istəyirsə, bu, onun öz elindədir, əvvəlcə özü ölkədə siyasi məhbus problemini həll etməlidir. Amma Azərbaycan Avropa Şurası qarşısında götürdüyü bu və digər öhdəlikləri yerinə yetirməyəcəyini açıq şəkildə bürüzə verir. Azərbaycan hakimiyyəti beynəlxalq təşkilatların sözünü eşitmək belə istəmir.

Vurğulayaq ki, Avropanın tanınmış analitik mərkəzləri də iddia edirlər ki, Azərbaycan hökuməti kürü və digər bahalı hədiyyələrdən Avropa Şurasının dəstəyini satın almaq üçün, demokratiya və insan haqları sahəsində acınacaqlı vəziyyəti tənqid edənləri susdurmaq üçün istifadə edir. Lakin bu dəfə AŞ PA-nın sərt tənqidindən qaçmaq mümkün olmadı.

Görünən budur ki, bu gün Qərb geosiyasət, enerjidaşıyıcıları maraqları, anti-Rusiya koalisiyasında yer almaq kimi məsələlər barədə Bakı ilə əməkdaşlığa hazır olduğunu nümayiş etdirir, bölgədə sabitliyin qorunub saxlanılmasını arzu edir, Azərbaycan hakimiyyəti isə birmənalı mövqə sərgiləmir. Odur ki, Azərbaycanda seçki islahatının aparılması, müxalifətə efir vaxtının ayrılması, sərbəst toplaşmaq azadlığının təmin edilməsi, siyasi məhbusların azad olunması, iqtidarlın rəqiblərinə qarşı inzibati üsullardan istifadəsinin qarşısının alınması istiqamətində Qərb tələblərini artırır.

Azərbaycan siyasi elitası özü də anlayır ki, gələcək perspektiv Avropa ilə əməkdaşlıqla bağlıdır. Məhz buna görə də Azərbaycan elitası pullarını Avropa banklarında saxlayır. Azərbaycan hakimiyyətinin ən yüksək pilləsində təmsil olunan simaların övladları Avropada təhsil alır, orada biznes fəaliyyəti ilə məşğul olurlar. Biznes maraqları, təhsilin və səhiyyənin səviyyəsinə, insan kimi yaşamağa görə də Avropa daha təhlükəsizdir. Elə bu amil Azərbaycan məmurlarını da vadar edir ki, övladlarını təhsil üçün Qərbə göndərsinlər. Siyasi karyera qurmaq üçün bizim məmurların övladları məhz Qərb ölkələrində lobbifəaliyyəti ilə məşğul olurlar. Bir sözlə, Qərb Azərbaycan siyasi hakimiyyətinin üz tutduğu "xilas kəməri"dir. Bunu Azərbaycan hakimiyyəti də anlayır. Siyasi elitənin Qərblə əməkdaşlıqdan başqa yolu yoxdur. Birmənalı şəkildə Rusiyaya meyillənmək də qorxuludur. Kremlin tələbləri olduqca böyükdür və "şimal qonşusu" ilə həddən ziyadə yaxınlıq müstəqilliyin itirilməsi ilə sonuclana bilər. Bakı Qərblə əməkdaşlıq yolunu seçməyə məhkumdur. Bu, ölkənin və siyasi elitənin təhlükəsizliyi baxımından ən düzgün seçim olardı. Odur ki, Avropa ilə münasibətləri normalaşdırmaq üçün siyasi məhbusları azad etmək lazım gəlir. AŞ PA-nın sözügedən sənədi Qərbin rəsmi Bakıya ünvanladığı geosiyasi seçim xəbərdarlığı kimi də qəbul edilə bilər.

Dünyanın müxtəlif ölkələrinin siyasi təcrübəsində bir-birinə əks olan siyasi qüvvələrin-iqtidarla müxalifət-dəki qüvvələrin bir zaman kəsiyində birləşmələri kimi hallar yetərincədir. Hətta ən sərt iqtidarlara belə, ölkədə elə situasiya yaranır, iqtidarın özünün və ölkənin maraqları diktə edir ki, illərlə qəbul etmədiyi müxalif qüvvələrlə işləmək seçimi etməli olurlar. Azərbaycanda nə vaxtsa belə bir situasiya yaranarsa hakimiyyət müxalifətdən hansı qüvvələri seçə bilər?

Bu mövzuda danışan siyasi ekspert Natiq Miri bildirdi ki, hakimiyyətlər müəyyən zaman çərçivəsindən sonra mütləq mənada yenilənməlidir. Bu, dünya təcrübəsində belədir. Çünki bütün sistemlər özünü yenidən təşkil etməsə, yenilənməsə, o sistemlərdə müəyyən statik vəziyyət-durğunluq yaranır və sistem tədricən özü sıradan çıxır. Ona görə də Azərbaycanda da hakimiyyətdə, sistemdə yenilənmələr olmalıdır: "Yeni kadrların, yeni qüvvələrin hakimiyyət sistemində əlavə olunmasına ciddi ehtiyac yaranır. Belə olduğu təqdirdə, kadrlar potensialı varsa, sistem o kadrlar vasitəsilə özünü yeniləməlidir. Müxalif qüvvələr içərisində də belə kadrlar var, eyni zamanda milli qüvvələr var ki, yaranmış situasiyada ölkənin maraqları naminə onları da cəlb etmək mümkündür və lazımdır. Bu gün ortada bir Türkiyə modeli var. AKP iqtidarına müxalifətdə olan MHP hökumət koalisiyası qurmaq yolun-

Hakimiyyət hansı partiya ilə əməkdaşlıq edə bilər?

Siyasi ekspert Natiq Miri: "Milli dövlətçi qüvvələrdən istifadə olunmalıdır, bu cür qüvvələr Azərbaycanda var"

dadır. Siyasət bax bu necə olması siyasi qüvvələr dur-mümkün görünməyənlər tərəfindən ikinci plana keçmə- belə mümkündür. Dövləti qorumaq, dövlətin dağılmasına, cəmiyyətin parçalanmasına gözləntilərin olması təbiidir.

"Ölkədə marginal qruplar var ki, onların əksəriyyəti bu gün Milli Şuradadır"

imkan vermək üçün bu cür addımlar atılır. Azərbaycanda da belə olmalıdır. Bütün hər şeyin fəvqündə dövlət və xalq durmalıdır, bütün maraqların fəvqündə dövlətin, xalqın maraqları dayanmalıdır. Dövlətin, xalqın marağı tələb edirsə, bir-birinə şəxsi münasibətin

necə olması siyasi qüvvələr tərəfindən ikinci plana keçmə- lildir. Xüsusilə hakimiyyətdən bu məsələlərdə daha çox gözləntilərin olması təbiidir.

Ekspertin sözlərinə görə, Azərbaycanı qorumaq üçün hakimiyyətin müxalif qüvvələri də idarəçiliyə cəlb etməsi

Azərbaycanın prioritet xarici siyasət məsələsində necə olmasını istədiklərini ortaya qoydular. Bu qüvvələrin başında Müsavat Partiyası gəlir. Eyni zamanda KXCP kimi partiyalar var. Bir çox kiçik partiyalar da var ki, onların sırasında milli qüvvələr var. Bax, bu siyasi qüvvələrdən, onların sırasındakı milli kadrlardan istifadə etmək lazımdır. Ancaq marginal qruplar var ki, onların əksəriyyəti bu gün Milli Şuradadır. Onların adı müxalifət olsa da düşünürəm ki, hakimiyyət seçim edəcəyi halda onları seçməz və seçməməlidir. Çünki onlar ölkədən idarə olunan qüvvələr deyil".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Taleh Xasməmmədovun anası prezidentə müraciət etdi

Gülbuta Xasməmmədova: "Sizdən oğlumun qondarma ittihamlarla məhkum olunmasına imkan verməməyi xahiş edirəm"

Həbsdə olan hüquq müdafiəçisi Taleh Xasməmmədovun anası Gülbuta Xasməmmədova redaksiyamıza müraciət edib. O qeyd edir ki, T.Xasməmmədovun barəsindəki 3 aylıq həbs-qətimkanının müddəti 1 ay öncə başa gətsə də, qanunsuz olaraq həbsdə saxlanılır:

"Onun məhkəməsi 1 aydır yubadılır və bu bir ay ərzində heç bir məhkəmə qərarı olmadan həbsdə saxlanılıb. Talehin ciddi xəstəliyi var, müalicə ala bilmir və mən onun hər an həyatını itirə biləcəyindən narahatam. Talehin həbsi mənim gözlərimin qarşısında şəhərin tam mərkəzində, insanların gur olduğu, ictimaiyyətin gözü qarşısında baş verdi. Bir ana kimi, bir vətəndaş kimi deyilərim ki, Talehin həbsi sifarişlidir və oğlum günahsızdır. Sübut kimi onu deyilərim ki, məhkəmə iclası zamanı Talehə qarşı heç bir ciddi dəlil olmadı və tək bir "zərərcəkən" var ki, onu da rayonda hər kəs "üzərduran Zahir" kimi tanıyır. Hətta belə də deyirlər ki, o, belə işlərlə müəyyən orqanlardan pul alıb ailəsini dolandırır. Qa-

məşğul olanların qarşısını yalnız ictimai fikrin, ictimai fəalları köməyi ilə almaq olar.

Oğlum Taleh Xasməmmədov da məmurların özbaşınalıqlarını ifşa edən ictimai fəal olub. Onun bu fəaliyyəti kimlərinse xoşuna gəlmədi və onu sifarişlə həbs etdirdilər. Onun bir siyasi məhbus olaraq məhkəmə işi beynəlxalq təşkilatların diqqətindədir. Hər hansı bir məmurun Talehin

həbs olunması əmri ölkə başçısı İlham Əliyevin siyasi kursuna ziddir. Mən cənab prezidentə bir daha müraciət edərək, ondan Talehin azadlığa buraxılması üçün bizə yardımçı olmasını, onun qondarma ittihamlarla məhkum olunmasına imkan verməməsinə xahiş edirəm. Bir ana kimi onun mənim səsimə səs verəcəyinə inanıram".

□ **M.MAHRIZLI**

• Yunun 24-də Avropa Şurası Parlament Assambleyası Azərbaycan-dakı repressiyalarla bağlı qətnamə qəbul edib. Sənədi AŞ PA-nın Monitoring Komitəsinin Azərbaycan üzrə həmməruzəçiləri Pedro Aqramunt (İspaniya) və Tadeuş İvinski (Polşa) hazırlayıb. “Azərbaycanda demokratik institutların fəaliyyəti” adlı qətnamədə Azərbaycan insan haqlarının durumu kəskin tənqid olunur, ölkədə repressiyaların gücləndiyi, tənqidçi jurnalist və bloggerlərin, hüquq müdafiəçilərinin həbs edilməsi, vətəndaş cəmiyyətinə qarşı hücumlar, söz və ifadə azadlığının məhdudlaşdırılması, məhkəmələrin müstəqil olmaması Azərbaycanın Avropa Şurası qarşısında üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməməsi kimi qiymətləndirilir.

“Azadlıq” qəzeti yazır ki, Pedro Aqramunt çıxışında sənədi hazırlayarkən Azərbaycan hakimiyyətinin basqıları ilə üzleşdiyini deyib: “Qarşısalmaz təzyiqlərlə üzleşdim. 25 illik siyasi fəaliyyətim dövründə düşünməmişdim ki, insanlar bu qədər uzağa gedə bilər. Bu, siyasi karyeram ərzində hazırladığım ən ağır sənəddir”.

Digər həmməruzəçi Tadeuş İvinski qətnamə layihəsini “AŞ PA üzvü olduğu 20 il ərzində hazırladığı ən ağır sənəd” adlandırıb: “Mövzu çətin, mübahisələrə, emosiyaların qızılaşmasına səbəb olur. Azərbaycanla Dağlıq Qarabağ münasibətinə görə Ermənistanla müharibə vəziyyətindədir. Azərbaycanın torpaqlarının 20 faizi işğal olunub, 1 milyona yaxın qaçqın və məcburi köçkün var. İstəsək də, istəməsək də bu məsələ digər problemlər üzərində dominantlıq edir. Bu, acı həqiqətdir”.

Müzakirələr zamanı avropalı deputatlar Azərbaycanda insan haqlarının durumundan ciddi narahatlıq keçirdiklərini və təcili tədbirlər görülməsinə tərəfdar olduqlarını bildiriblər. “Azadlıq”ın verdiyi xəbərə görə, Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov səslənən iradlar qarşısında emosional çıxış edib: “Azərbaycanı tənqid etdiyiniz bəsdir! Bəs niyə Dağlıq Qarabağda öldürülən valideynlərdən, yetim qalan uşaqlardan danışmırsınız? Siz bizdən insan haqları sahəsində öhdəliyi yerinə yetirməyi tələb edirsiniz, özünüz də öhdəliyinizə əməl edin. Azərbaycanı tənqid edənlər əvvəlcə öz ölkələrinə baxsınlar. Biz Avropa Oyunları keçirməyə namizəliyimizi verəndə əvvəlcə heç kim etiraz etmədi. Amma sonra müəmmalı şəkildə tənqidlər başladı. Dağlıq Qarabağ və ətraf 7 rayon işğal altındadır, 1 milyona yaxın qaçqınımız var. Bundan niyə danışmırsınız? Rusiya nümayəndə heyəti artıq burada yoxdur, Azərbaycanı sanksiya ilə hədələyirsiniz. Nəyə nail olmaq istəyirsiniz?”

AŞ PA-nın norveçli deputatı Lize Kristoffers isə öhdəliklərini yerinə yetirməyən Azərbaycanın nəyə görə quruma üzv olduğu ilə maraqlanıb: “Azərbaycanda demokratik

AŞ PA sessiyasında

Qərb-Azərbaycan atışması

İnsan haqlarına basqı Azərbaycana qarşı növbəti sənədin qəbuluna səbəb oldu

institutların fəaliyyəti” yox, “fəaliyyətsizliyi” müzakirə olunmalı idi. Azərbaycanda tənqidçi hüquq müdafiəçilərini, jurnalistləri, fəalları türməyə saldılar. Azərbaycanda vəziyyət kritikdir. Bu ölkə 2001-ci ildə könüllü şəkildə Avropa Şurasına üzv olub. Başa düşə bilmirəm, öhdəliklərə əməl etməyəcəkdise, niyə üzv olurdu?”

Müzakirələrin gedişində sənəddəki “Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ və 7 rayon” ifadəsi “Dağlıq Qarabağ münasibəti barədə” ifadəsi ilə əvəzlənib. Sənədə siyasi məbusların azadlığa buraxılması tələbi də əlavə olunub.

Səsvermədə qətnamə 140 nəfər lehinə, 13 nəfər əleyhinə olmaqla qəbul edilib.

Qəbul edilən qətnaməni “Yeni Müsavat”a şərh edən MM-in AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü Fazil Mustafa deyir ki, bu, Azərbaycana qarşı gözlənilən silsilənin davamıdır: “Avropa Parlamenti, ardınca Almaniya Bundeştəqi, indi də Avropa Şurasında Azərbaycanla bağlı tənqidi sənədlər qəbul edilir. Ölkədə insan haqları ilə bağlı problemlərin olması Qərbə Azərbaycan hakimiyyətinə basqı göstərməyə imkan yaradır. Ancaq ölkədəki problemlər həllini tapsaydı belə, bu basqı olacaqdı. Çünki bu bir siyasətdir. Təbii, problemlərin çözülməməsi təəssüf yaradır. Tofiq Yaqublunun həbsdən azad edilməməsi, digər problemlərin həllini tapmaması həm də onu göstərir ki, Azərbaycan Avropadan gələn mesaj olduğu üçün bu məsələdə inad edir. Ancaq hakimiyyət buna daxili mesaj kimi baxmalı, vətəndaşların məhkəmələrlə olan problemləri çözülməlidir”.

Fazil Mustafanın fikrincə, AŞ PA-dakı müzakirələr insan haqları probleminə görə narahatlıq ifadə edilməsindən çox, siyasi polemikadır: “Azərbaycan öz mövqeyində müəyyən mənada haqlıdır, çünki demokratiya və insan haqları məsələsindən daha önəmli təhlükəsizlik və sabitlik məsələsidir. Liviyanın, İraqın, Misirin nümunəsi göstərir ki, Avropanın istədiyi demokratiya deyil, özünün nəzarət edə biləcəyi xaosdur. Azərbaycanda da bu xaos daha çox önə çəkilir. İnsan haqları məsələsində xüsusi adları qabardılmasını, özlərinə yaxın olan isimlərin önə çəkilməsini də anlamaq mümkün deyil. İnsan haqları kontekstində ümumi müzakirələr aparılmalıdır. Niyə yalnız Avropa qurumları ilə işləyənlər, onların maraqlarına xidmət edənlərin adı daha çox çəkilir? Niyə başqalarına nisbətə Tofiq Yaqublunun məsələsi arxa planda saxlanılır, heç müzakirələrdə də dilə gətirilmir? Bu məsələdə düşündürücü məqamlar var. Hər halda, bu birinci qərar deyil. Azərbaycan hakimiyyəti də Avropanın rəyini nəzərə almadan daxildə mümkün olanı etməlidir. Məsələn, Pərviz Həşimlinin həbsdə saxlanması nə mənası var? Bir sıra adlar var ki, onların saxlanması hakimiyyət üçün problem yaratmır, ancaq ümumi Azərbaycan üçün ad olaraq problem yaradırsa, geri çəkmək mümkündür. Bu, Avropaya və onların xoş olmayan niyyətlərinə cavab olar”.

“Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu isə deyir ki, qətnamə rəsmi Bakı ilə Qərbin münasibətlərini daha da gərginləşdirəcək: “Azərbaycanın hakimiyyət mənsubları ölkəmiz üzrə keç-

satında AŞ PA-nın mövcud standartlarından çıxış etmək məcburiyyətindədir”.

Elxan Şahinoğlu hesabət Azərbaycanı baş verənlərə adekvat saydığını deyir: “Əvvəllər Milli Məclis üzvləri çıxışlarında deyirdilər ki, problem hər bir ölkədə var, bizdə də var, həll edəcəyik. İndi isə ritorika xeyli sərtləşib. Nümayəndə heyətimizin rəhbəri Səməd Seyidovun çıxışındakı bir cümlə diqqətimi cəlb etdi. Seyidov qətnamə layihəsini etiraz edərək və Azərbaycan hakimiyyətinin siyasətini tənqid edən avropalı deputatlara cavabında bildirib ki, Rusiya nümayəndə heyəti artıq burada yoxdur, Azərbay-

larını Azərbaycanla yaxınlaşmaqdan üstün tutur.

Qərb ölkələri, o cümlədən Avropa Parlamenti və AŞ PA ilə qarşıdurmanı dərinləşdirmək Azərbaycanın maraqlarına uyğun deyil. Bizim əsas hədəfimiz işğal altındakı torpaqların boşaldılması məsələsində Qərbin və beynəlxalq təşkilatların dəstəyini qazanmaqdır. Məhz Avropa Parlamenti və AŞ PA bir neçə dəfə Dağlıq Qarabağla bağlı Azərbaycanın torpaq bütövlüyü xeyrinə sənədlər qəbul edib. Bu elə qərarlardır ki, rəsmi Bakı da bu mövqeyinə görə həm Avropa Parlamentinə, həm də AŞ PA-ya təşəkkürünü bildirib. İndi isə Azərbaycandakı daxili vəziyyətin qiymətləndirilməsinə görə hakimiyyətin bu qurumlarla münasibətləri kəskinləşib”.

E.Şahinoğlunun fikrincə, Azərbaycana qarşı belə sərt mövqenin yaranması hakimiyyətin sərt daxili siyasətindən qaynaqlanır: “Rəsmi Bakı Qərb

dövlətlərinin və beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmasını, digər tərəfdən, təzyiqlərdə kimisə azad etmək istəmir. Ancaq realıqdan da qaça bilmərik. Bu təşkilatlarla münasibətlər həbsdə olan siyasi və ictimai fəallara görə kəskinləşib. Yeni bu həbslər olmasaydı, münasibətlər bu dərəcədə kəskinləşməzdi, AŞ PA dünənki qətnamə layihəsini qəbul etməzdi, enerjimizi və diqqətimizi bu təşkilatlarla əməkdaşlıqda daha çox Qarabağa yönəldərdik. Azərbaycan AŞ PA-ya üzv olduqdan sonra xeyli fəal azadlığa buraxıldı, siyasi məbus mövzusu bir müddət gündəlikdən düşdü. Ancaq indi Qərbdə hamı yenə bu haqda danışıq. Qərb mətbuatında yazılan Azərbaycanla bağlı tənqidi məqalələrin də əksəriyyəti siyasi və ictimai fəalları həbsləri ilə bağlıdır. Bu yazıları milyonlarla insan oxuyur və biz Qərbdə müsbət imic formalaşdırmağa çalışarkən əks nəticə ilə üzleşirik. 28 Mayda əfv fərmanı verilsəydi, vəziyyət qənaətbəxş olardı, Qərb liderlərinin və mediasının Avropa Oyunlarına marağı və diqqəti də fərqli olardı. Məhkəməsi olmayanların Azərbaycanı tərk etməmək ittihamı ilə sərbəst buraxılması vəziyyəti müsbətə doğru dəyişərdi. Banklara milyonlarla manat borcu olanların Azərbaycanı tərk etməmək tələbi ilə həbsdən buraxılması praktikasının vergi borcu olan ictimai fəalları tətbiqinə ehtiyac var. Məne o da aydındır ki, hakimiyyət təzyiqlərdə əfv fərmanı verməyəcək. Qərbdə də anlamalıdırlar ki, eger siyasi və ictimai fəalları həbsdən buraxılmaları istəyirlərsə, ortami bir qədər sakitləşdirmək və Bakı ilə dialoqu genişləndirmək lazımdır. Bu, hamının xeyrinədir. Konfrontasiya ritorikası dialoqa keçmək lazımdır”.

□ **Aygün MURADXANLI**

Fazil Qəzənfəroğlu:
“Azərbaycan öz mövqeyində müəyyən mənada haqlıdır, çünki...”

miş həmməruzəçilər olan Andreass Qrosla Andres Herkeli həzm etmirdilər, onların hesabatlarını qərəzli adlandırdılar. Bu iki keçmiş həmməruzəçidən fərqli olaraq Azərbaycan hakimiyyətinin yeni həmməruzəçiləri Pedro Aqramunt və Tadeuş İvinskiden narazılığı yox idi. Əksinə, Bakıya gələn bu həmməruzəçilərlə müxalifət nümayəndələri görüşmək istəmirdi ki, guya onlar hakimiyyətin sifarişini yerinə yetirirlər. Ancaq sonra göründü ki, Pedro Aqramuntun və Tadeuş İvinskini hazırladığı hesabat tənqidin miqyasına görə Andreas Qrosun və Andres Herkelin hesabatlarından geri qalmır. Bu ondan irəli gəlir ki, istənilən həmməruzəçi öz he-

canı sanksiya ilə hədələməklə nəyə nail olmaq istəyirsiniz? Mən bu sözləri belə anlamıdım ki, rəsmi Bakı AŞ PA-da sanksiyalarla üzleşməkdən və Rusiyanın durumuna düşməkdən qorxmur. Bəlkə də Azərbaycan hakimiyyətində kimsə düşünür ki, AŞ PA-da Rusiya ilə Azərbaycan arasında bərabərlik işarəsinin qoyulması xeyrimizdir və bu amil Moskva ilə Bakının daha çox bir-birinə yaxınlaşmasına rəvac verəcək. Ancaq “Moskva ilə bu yaxınlaşmanın bizə nə xeyri var, bu, Dağlıq Qarabağ münasibətinin ədalətli həllini sürətləndirəcəkmi” sualına rəsmilərimiz də cavab verə bilmir. Çünki Moskva hələ də Ermənistanı və Dağlıq Qarabağ separatçı-

Son illər Bakıda avtobus qəzalarının sayı-hesabı yoxdur. Hətta Azərbaycanda keçirilən Avropa Oyunları zamanı xarici turistləri daşıyan avtobusların sürücüləri tərəfindən də qəzalar törədildi. Hazırda ictimai nəqliyyat sürücüləri ilə bağlı məsələ daha da aktullaşmışdır. Niyə Azərbaycanda peşəkar avtobus sürücüləri yoxdur? Sürücülük vəsiqəsi olan hər kəsə avtobus sürücüsü olmağa icazə verilir?

Əslində beynəlxalq normativlərə əsasən, avtobus sürücüsü olmaq yetərinə ciddi prosesdir. Bunun üçün sürücülük imtahanları ilə yanaşı, tibbi - fizioloji, psixoloji testlərdən də keçmək lazımdır.

Almaniyada sürücülük... yol bitir, sürücülük imtahanları bitməz...

Bəzi ölkələrin təcrübəsinə diqqət yetirək. Öncə Almaniyadan başlayaq. İnternetdə axtarışımız zamanı Almaniya yaşayan bir ukraynalı sürücünün dedikləri rastımıza çıxdı. Ukraynada bütün sürücülük dərəcələri üzrə imtahan vermiş vətəndaş Almaniya yenidən sürücülük kursuna getməli olub. Bu kurs bitəndən sonra isə birja qəzetlərində avtobus və yük maşını sürücüləri üçün xüsusi kursların nə zaman başlanacağıni öyrənmək lazım gəlir.

Amma kursa daxil olmaq üçün də elementar sayılan bəzi bilgiler üzrə imtahan vermək lazımdır. Belə ki, ilk növbədə üçrəqəmli üzrə toplama-çıxma, vurma-bölmə əməlləri, alman dili və texniki fənlər üzrə imtahan vermək lazımdır. Bundan başqa, sağlamlıq da çox ciddi şəkildə yoxlanılır: görmə, eşitmə qabiliyyəti, qanda narkotikin olub-olmaması. Bundan sonra 21 aylıq xüsusi kurslar keçilir.

Dünyanın avtobus sürücüləri və bizim "avtoşlar"...

Daha bir maraqlı detal isə bu kurs üçün ümumən 3300 avro ödəməkdir.

Təhsil almaq, imtahanı uğurla vermək də çətin deyil. Təhsildən sonra yarım illik təcrübə də tələb olunur. Tutaq ki, sürücü marşrut xətlərinə çıxmağa iddialıdır. Bu halda da ciddi imtahanlar, tibbi müayinə və mükəmməl yerli dil bilgisi tələb olunur. Bundan sonra isə ilk iki həftədə teoriyanı öyrənmək lazım gəlir. Bunun üçün iki həftə boyunca bütün dayanacaq və yolların inceliklərini öyrənmək üçün instrukturların

yanında təcrübə keçmək lazımdır.

Avtobus sürücüsünün çiləsi və güzəştləri

Yalnız bu mərhələdən sonra sürücüyə avtobus etibar edilir. Həftə boyunca 39 saat işləmək lazım gəlir. Sürücü öz növbəsini bir il evvəldən bilir. Məsələn, aprel ayından sürücülərə növbəti bir ildəki iş cədvəli bloknotda təqdim olunur. Zərurət yarandığı halda, sürücülər öz aralarında növbələrini dəyişə bilərlər.

Almaniyada avtobus sürücüləri avtobusun salonunu gündəlik

Onlar bütün həyatları boyu imtahan verirlər, az qala həkimlik öyrənirlər və...

təmizləyir, texniki hissələri dəyişir, yağın dərəcəsini yoxlayır. İş prosesində avtobusun hansısa hissəsində nasazlıq əmələ gəlsə və ya salon qəfil bir hadisə nəticəsində çirklənsə (tutaq ki, azyaşlı sənişin yeməyini yerə töksə) sürücü dərhal texniki yardıma müraciət edir, bu halda firma sözügedən avtobusu başqası ilə dərhal əvəzləyir.

Almaniyanın məşhur firmalarında sürücü işləyən şəxslərə bəzi güzəştlər də tətbiq olunur. Belə ki, şəxsi avtomobilini siqortlamaq istəyənlərə 20-30 faiz güzəşt tətbiq olunur. Bundan başqa, şəxsi avtomobili üçün ehtiyat hissələri alarkən 40 faizlik endirimdən yararlanırlar. Sürücünün ailə üzvləri isə yaşadıkları rayon və ona yaxın olan bir neçə rayon üzrə pulsuz bilete sahib ola bilərlər. Hər il firmadan xidməti geyim verilir: 5 ədəd köynək, 5 ədəd sviter,

jilet, şalvar, hətta kəmə. Şəxsi geyim almaq istəyən firma işçisi isə mağazalarda 15 faizlik endirimdən yararlanır.

Amma Almaniya da sürücü olmaq bizdəki kimi ciddi səbir tələb edir. Üstəlik, nəzakətli olmaq vacib şərtlərdən biridir. Avtobuslar qrafik üzrə, dəqiqə hesabı ilə çalışdığı üçün sənişinlərlə sürücülər arasında bəzən insidentlər də yaşanır. Əgər avtobusun dayanacağından ayrılma dəqiqəsi çatıbsa, ailə üzvlərindən biri avtobusa minib, digəri çatdırmağa, sürücü qapını açmağa məcbur deyil. Bu halda sürücü narazılıq edən sənişinə polise müraciət etməyi məsləhət görüb, yoluna davam edir.

Norveçdə bu işə birbaşa polis nəzarət edir - bütün sənədlər polisə göndərilir

Norveçdə vəziyyət necədir? Axtarışlarımız zamanı aydın oldu

ki, taksi, marşrut taksi, əllərin daşınması üçün nəzərdə tutulan nəqliyyat vasitələrində sürücü işləmək üçün sürücülük vəsiqəsi ilə yanaşı, xüsusi iş biletinə də sahib olmaq lazımdır. Bu sənəd sürücünün tələblərə cavab verdiyini və sağlamlığının qaydasında olduğunu sübut edir. Sürücülük biletinin alınması barədə ərizə eyni zamanda sürücünün yaşadığı ərazi üzrə polis bölməsinə göndərilməlidir. Amma bununla paralel, polis bölməsinə sürücü ilə bağlı sağlamlıq arayışı da göndərilməlidir. Bəzi polis bölmələrində sürücülüyə namizədlər marşrutun yadda saxlanması üzrə testlərdən də keçməlidir.

İsveçdə sürücü az qala həkim olmalıdır

İsveçdə avtobus sürücüsü olmaq üçün irəli sürülən tələblər isə nisbətən fərqlidir. Avtobus sürücüsü olmaq üçün lazımı sertifikatı və sürücülük vəsiqəsinə sahib olmaq yetərli deyil. Tələblər aşağıdakı kimidir:

- avtobusun hissələri barədə texniki biliklərə sahib olmaq
- sənişinlərlə davranış qaydaları barədə məlumatlı olmaq
- ətraf mühit barədə məlumat, istirahət, növbəli iş sistemi ilə işləmək bacarığı

- yanğın təhlükəsizliyi barədə məlumat, yanğın zamanı sürücünün davranış qaydaları barədə məlumat

- sənişinin qanaxması, nəfəs darlığı, ürək dayanması zamanı təcili müdaxilə qabiliyyəti.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

AXCP funksioneri Əli Kərimlini və Fuad Qəhrəmanlıni topa tutdu - şok iddialar

Ağaşirin Tanrıverdioglu: "Əli Kərimli mənə dedi ki, nə edirsən-et, lap hakimiyyətlə işbirliyinə get, mənə 6%-lik baryeri keçən nəticə gətir"

"Fuad, sən Naxçıvan xanının sadıq "dovşanısan"

AXCP daxilində yaranan gərginlik söngimək bilmir. Bir-birinin ardınca rəhbərlikdən narazı üzvlərin qurumdan qovulmaları gərginliyi pik nöqtəyə çatdırıb. Artıq bu prosese rəhbər şəxslər də qoşulub. Mətbuat və sosial şəbəkələrdə ittihamlar yağışı yağır.

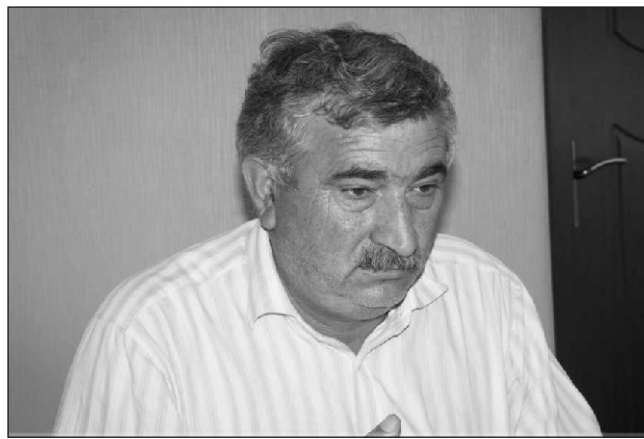
Xüsusilə Nərimanov şöbəsindən təşkilatı məsələlər üzrə şöbə müdiri Ağaşirin Tanrıverdiogluun partiyadan qovulması qurum daxilindəki narazılıqları daha da artırıb. Sabiq şöbə müdirinin mətbuatda AXCP rəhbərliyinin ünvanına ağır ittihamlar səsləndirməsi rəhbər şəxsləri hərə-kətə gətirib.

AXCP sədrinin müavini Fuad Qəhrəmanlı sosial şəbəkədə A.Tanrıverdiogluunu aşağılayan status yazaraq, onu hakimiyyətə işləməkdə suçlayıb. Hətta sabiq şöbə müdirini hakimiyyətin "dovşanı" adlandırıb.

Barəsində səslənən ittiham, təhqirlərə A.Tanrıverdioglu sert cavab verdi: "Mən partiyadan qovulandan sonra Əli Kərimlinin "qulubeçələri" profilimi də oğurladılar. Buna görə də sosial şəbəkələrə çox daxil ola bilmirəm. Dostlardan biri xəbər verdi ki, Fuad Qəhrəmanlı səni hakimiyyətə

işləməkdə ittiham edib. Statusda utanmaz-utanmaz deyib ki, guya mən hakimiyyətin "dovşanı"yam. Buradan Fuad bəyə səslənməyə ki, azından həyat tərziyi bilirsən. Sən mənə hakimiyyətə işləməkdə ittiham edərək, dediyin sözlərlə villada qalıb, bahalı maşınlarla gəzirsən. Amma yol pulu tapmayan Ağaşirin haqqında bu cür şərfəsizcəsinə sözlər işlədir. Status guya "Qurdlar vadisi" filmi üzərində qurulub. Demək, bu bədbəxt politoloq deyilmiş, səhərdən axşama qədər filmlərə baxır. Başı o qədər yeyilib ki, elə bilir Əli Kərimli Polad Ələmdardır. Bunun xisləti budur. Üzümü ona tutub deyirəm ki, bu gün əqidədaşların dəmir barmaqlıqlar arxasındadır. Amma sən ən bahalı istirahət mərkəzlərində nazirlər kimi kef çəkirsən. Bu zaman Asif Yusifini yadına salıb, heç xəcalət hissi keçirirsən? Gözəl Bayramlı

Şəkildə məmur arvadları kimi istirahət edəndə Seymur Həzini xatırlayıb, utandı? Pərviz Həşimliyə 6 aydır yardım göstərilir. Amma Kərimlinin oğlu Londonda villada yaşayır. Kimisə utanmadan hakimiyyətə işləməkdə ittiham edirlər. Fuad bəy, mənə "dovşan" deyəndə bir şey yadıma düşdü. Kərimli səni nə qədər özünə sadıq qul hesab edirsə-etsin, sən Naxçıvan xanının sadıq "dovşanı-

"Yayın isti vaxtında adlarını demokrat qoyan AXCP rəhbərliyi öz ailələri ilə birlikdə istirahət mərkəzlərində kef edirlər. Amma içəridəki AXCP məhbusları nisyə siqaret çəkirlər"

san". Dünən də, bu gün də. Bu hakimiyyət nə qədər ki, rəhbərlikdədir, sən onların "dovşanı" olaraq qalacaqsan".

Sabiq şöbə müdiri AXCP sədrinin yalnız özünə cavab verməyə vaxtının olduğunu söylədi: "Kərimli, bu "qulubeçələri"nin qaybətini al. Mübarizəm sənindir. Səviyyəmi endirib, sənin "zombi"lərinə cavab verəsi deyiləm. Ona görə ki, bu oyunların başın-

"Məmməd İbrahim adlı müşavirin var. Partiyada şiə-sünni söhbəti aparmaqla, insanlar arasına nifaq salır"

da birbaşa sən durursan. Mən və üç gənc çıxarılanda, şöbənin sədri Hacı Abbaslı əlini Qurana basıb ki, Kərimlinin bundan xəbəri olmayıb. Amma yaxınlarda bir hümr məclisində dostları onu danırlayıblar. Deyib ki, mənə qızartmanın, tapşırıq "Şaka"dən (Əli Kərimli) gəlib".

Ağaşirin Tanrıverdioglu AXCP sədrinin tapşırığı ilə 2000-ci ildə hakimiyyətə işbirliyinə getməsinin səbəblərindən də danışdı: "2000-cü ildə Zəngilan-Qubadlı dairəsindən nümayəndə olmuşam. Həmin vaxt hazırda Kərimlinin yanında gəzən MTN mayoru Kərim Mehdiyev də nümayəndə idi. Yəqin indi polkovnik olar. Həmin vaxt Əliməmməd Nuriyev mənə Kərimlinin kabinetinə çağırıldı. O, mənə dedi ki, nə edirsən-et, lap hakimiyyətlə işbirliyinə get, mənə 6%-lik baryeri keçən nəticə gətir. Ona görə də müsahibələrimdə bildirirəm ki, kim hakimiyyətə işləyirsə, Kərimli özü təşkil edir. O vaxt mənə də məcbur etdi. Nəticədə dairə rəhbərliyi ilə əlaqə girdim. Sonda deputat oldum. Bunun nəticəsində denizdə gəmi aldın, mebel sexi açdın, villa aldın. Bunun hamısını sənə zamanla hissə-hissə sübut edəcəm. 10 illik deputatlığın dövründə yalnız özünə çalışdın".

Sabiq şöbə müdiri Fuad Qəhrəmanlıın statusunda rəy yazan AXCP-çi Təzəxan Mirələmliyə də cavab verdi: "Yazdığı rəyde o, mənə alkış olmaqla ittiham edib. Onun təfəkkürünə bələdəm. Xəstə insandır. Təzəxan, unutma ki, axşama qədər "topaz"lardasan. Heç nədən xəbər yoxdur. Əlinə keçən pulu "to-

paz"a atırsan. Hətta bir dəfə sənənin sadıq dostun Məmməd İbrahim sənə kömək etməyə istəyən bir xanıma yazdı ki, lazım deyil, onsuz da şota atacaq. El arasında sən Təzəxan yox, "Topazxan" kimi tanınırsan".

A.Tanrıverdioglu tezliklə siyasi məhbus ailələrinin AXCP rəhbərliyinin üzərinə qalxacağını da qeyd etdi: "Yayın isti vaxtında adlarını demokrat qoyan AXCP rəhbərliyi öz ailələri ilə birlikdə istirahət mərkəzlərində kef edirlər. Amma içəridəki AXCP məhbusları nisyə siqaret çəkirlər. Bu barədə mənə dəqiq məlumat var. Bunların valideynləri Kərimlinin üzərinə qalxacaq ki, sən oğlun Londonda öz kommersiyasını qurmaqla məşğuldu, amma övladlarımızın həyatları məhv olur. Qəzetə şəkil qoymaqla öz dividendini artırsan. Məhbusların olması ilə bağlı. Kərimli, bir məhbusun yanına həftədə hər cür ərzaqla bir dəfə gedilir, amma elə məhbus var ki, aylardır xəbər yoxdur. Deməli, sən qanında demokratiya yox, regionçuluq prinsipi var. Məmməd İbrahim adlı müşavirin var. Partiyada şiə-sünni söhbəti aparmaqla, insanlar arasına nifaq salır. Kərimlinin kadrları bunlardan ibarətdir. Bununla hakimiyyətə gəlmək istəyir. Görün partiya nə günə qalıb ki, savadsız ticarətçi Məmməd İbrahim Kərimlinin müşaviridir. Pərdə arxasında yüz oyundan çıxırlar. Bir qrup fərarçi gənci ətraflarına yığıblar. Sənin demokratiya anlayışın yoxdur, Əli bəy".

□ **Cavansir ABBASLI**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

İşğalçı Ermənistanın paytaxtı İrəvanda elektrik qiymətlərinin artırılmasına etiraz olaraq keçirilən aksiyalar ölkənin digər şəhər və rayonlarına da yayılıb. Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyanın görüş təklifini müzakirə edən etiraz aksiyasının koordinasiya qrupu nümayəndə heyətinin tərkibi barədə razılığa gələ bilmədiyi üçün etirazlar güclənən xətt üzrə inkişaf edir. Paralel olaraq gənc fəalları Ermənistanın böyüklüyünə görə ikinci şəhəri olan və Rusiyanın 102-ci hərbi bazasının yerləşdiyi Gümrüdə oturmaq aksiyaya başladığı barədə xəbərlər yayılıb. Onlar respublikanın digər şəhərlərində də analoji aksiyalar keçirməyə çağırıblar.

Məlumatla görə, polis etirazçılara hər hansı bir addım atmaq xəbərdarlığını edib. Oturmaq aksiyası keçirən ermənilər faktiki olaraq "Maydan" yaratmağa müvəffəq olub. Hətta Ukraynanın daxili işlər naziri, milliyətçə erməni olan Avakov da erməni xalqına müraciətlə onları geri çəkməməyə çağırıb.

"Rusiya Ermənistandakı hadisələri diqqətlə izləyir və ümid edir ki, bu situasiya yaxın zamanlarda qanunun tələblərinə uyğun olaraq həll ediləcək". Bu açıqlama ilə Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov çıxış edib.

Onun sözlərinə görə, Ermənistanla Rusiyanın tarixi əlaqələri bağlıdır: "Ermənistan bizim yaxın tərəfdaşımızdır. Biz oradakı vəziyyətin yaxın zamanlarda düzələcəyinə ümid edirik".

İşğalçı Ermənistanda baş verənlər Sərkisyan hakimiyyətini dəstəkləyən Rusiyada narahatlıqla izlənilsə də, Qərb üçün kifayət qədər cəlbedicidir. Ancaq bədnam qonşumuzda yaşananlara Azərbaycanda da maraqlı az deyil ki, bu da təbiidir. Xatırlatmaq yerinə düşər ki, yaxın tariximizdə Azərbaycanda hakimiyyət böhranları yaşandı Ermənistan ərazilərimizin böyük hissəsini işğal edib. Hazırda düşmən ölkədə qarışıqlıq yarandı və bəzi müşahidəçilər düşməne sarsıdıcı zərbənin vurulması üçün ideal şəraitin yarandığını düşünür. Üstəlik, Ermənistan iqtisadiyyatı ağır durumda, ordusuna cəlb etmək üçün kifayət qədər hərbi çağırışı tapılmır, xalq-hakimiyyət qarşdurması yaşanır. Elə isə Azərbaycan firsəti dəyərləndirə bilirmi?

Politoloq Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a dedi ki, bu gün Ermənistanda baş verən hadisələr rəhbərliyin xarici və daxili siyasətdə etdiyi səhvlərin nəticəsidir: "Daha doğrusu, daxildə əhali əsasən qərbyönlü siyasətə meyillidir və rus-pərəst siyasi rəhbərliyin fikirləri ilə razı deyil. Necə ola bilər ki, "Armenenerji" rusların inhisarında olsun, qiymətlərin tənzimlənməsində birbaşa iştirak etsin, topdansatış qiymətinin aşağı salındığını bəyan etsin və qəflətən pərakəndə satış qiymətlər qalxsın. Yeni məntiqə sığmayan məsələdir. Məhz buna görə də Qərb artıq istiqamətin ayırd olunmasını istəyir və mitinqlərin başlanmasını dəstəkləyir. Rusiyanın isə Ermənistanda itirəcək çox məqamları var. Daha dərinə getsək, tam tənəzzülə uğrayan iqtisadiyyatı olan ölkə heç

Rusiya da lazım deyil, sadəcə olaraq, böyük geosiyasi maraqlar güdür".

A.Nağıyevin sözlərinə görə, bu gün Rusiya çalışacaq ki, Ermənistanda hakimiyyət böhranı baş verməsin: "Böhran birbaşa Qarabağ məsələsinin tənzimlənməsinə təsir edə bilər. Çünki Ermənistan rəhbərliyi demək olar ki, beynəlxalq cinayətkarlardan, keçmiş səhra komandirlərindən təşkil edilib. Azərbaycan bu prosesləri mütləq diqqət mərkəzində saxlamalıdır və müəyyən mənada bundan öz xeyrinə istifadə etməlidir. Söhbət tam hərbi yoldan getməsə də, diplomatik səviyyədə istər Rusiya, istərsə də Qərb vasitəsilə bu proseslərə öz mövqeyindən baxmalıdır".

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, siyasi şərhçi Elxan Şahinoğlu isə hesab edir ki, Ermənistandakı qarışıqlıqdan istifadə edərək Azərbaycanın məhz indi torpaqları azad etməsi arzulamadığımız nəticələrə gətirib çıxara bilər: "Birincisi, müharibə erməni ictimaiyyətini bəyənmediyi halda prezident Serj Sərkisyanın ətrafında sıx birləşdirəcək. Biz isə əksinə, Ermənistan ictimaiyyətinin bu kriminal rejimlə məsələni saf-çürük etməsini istəyirik. İkincisi, Rusiya Azərbaycanın bu addımına kəskin reaksiya verəcək. Rusiyada Azərbaycanın indiki halda hücum əməliyyatını belə dəyərləndirəcək ki, rəsmi Bakı firsətdən istifadə edərək Moskvanın bölgədəki strateji müttəfiqini zəiflətmək istəyir. Və bununla da Bakı istər-istəməz uzun illərdir Moskva ilə formalaşdırdığı istisna bəzi münasibətlərin üstündən xətt çəkməyə başlayacaq".

Şahinoğlunun qənaətinə, aydındır ki, Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonlarımızı güc yoluyla azad etməyi bizə heç kim qadağan edə bilməz: "Sadəcə, bunun vaxtı doğru seçilməli, nəyin necə olacağı ciddi hesablanmalıdır. Azərbaycan qısa zaman kəsiyində uğurlu hərbi əməliyyat həyata keçirərsə, bu, onsuz da Sərkisyan rejiminin sonu olacaq. Çünki Ermənistan ictimaiyyəti mümkün məğlubiyyəti Sərkisyanı bağışlamayacaq. Hələlikse indiki strategiyani davam etdirmək lazımdır. Azərbaycan hakimiyyətinin Ermənistanın iqtisadi blokadasını davam etdirməsi, onu hərbi yarıya sürükləməsi doğru siyasətdir. Ermənistanda bu gün baş verənlər məhz bu siyasətin bəhrəsidir. Ermənistan bütün regional layihələrdən təcrid olunub, qonşu ölkə-

Qarabağ

cə ehtiyatlı olacaq. İstənilən Ermənistan prezidenti Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonları boşaltmağa razılıqsa, 3 müqavimətlə üzləşəcək. Birinci müqaviməti yerli daşnak millətçiləri ilə Ermənistanda kök salmış qarabağlı separatçılar təşkil edəcəklər. İkinci müqaviməti Rusiya təşkil edəcək. Necə ki, Levon Ter-Petrosyanın devriminin arxasında da Rusiyadakı dairələr dayanırdı. Rusiya Azərbaycandan istədiklərini qoparmayana qədər Dağlıq Qarabağ probleminin həllinə "yaşıl işıq" yandırmayacaq. Üçüncü amil dünyadakı erməni lobbisidir. Bu lobbü Dağlıq Qarabağ separatçılarından daha çox separatçıdır. Onlar "Türkiyə və Azərbaycana nə qədər pisdir-

İrəvanda baş verənlərdə "Azərbaycan izi?"

İşğalçı ölkəyə sarsıdıcı zərbə vurmaq üçün ideal imkanın yaradığını güman edənlər var; Sərkisyanı əvəz edəcək şəxs konstruktiv ola biləcəkmi?

Arzu Nağıyev: "Rusiya çalışacaq ki, Ermənistanda hakimiyyət böhranı baş verməsin"

Elxan Şahinoğlu: "Azərbaycanın Ermənistanın iqtisadi blokadasını davam etdirməsi, onu hərbi yarıya sürükləməsi doğru siyasətdir"

nin heç bir qazancı yoxdur ki, nəyisə inkişaf etdirə bilsin. Hətta insanlar bu gün evlərinə dağılışsalar və elektrik enerjisinin qiymətlərinə görə sussalar belə, sabah növbəti küçə yürüşü və mitinq üçün bir başqa sosial səbəb tapılacaq".

Bəzi müşahidəçilər Qarabağ klanı ilə Ermənistan klanının üz-üzə gəlməsini, ümumiyyətlə isə erməni xalqının Qarabağ klanına qarşı üsyan etməsini Qarabağ münaqişəsinin həlli baxımından da uğurlu hadisə sayır. Hesab edilir ki, "müharibə partiyası" və cinayətkar rejimin devrilməsindən sonra konstruktiv mövqə sərgiləyəcək hakimiyyətin iş başına gəlməsi ilə nəticələnmə bilər və bu da həm girov vəziyyətində olan erməni xalqının xilas deməkdir, həm də münaqişənin həllində açar rolunu oynaya bilər. Ən azı Ter-Petrostanın prezidentliyi

şünürəm ki, Azərbaycan orada kimin hakimiyyətə gəlməsindən asılı olmayaraq Ermənistanı qarşı öz prinsiplər mövqeyindən, yəni hərbi və sülh mövqeyindən geri çəkməyəcək".

E.Şahinoğlunun fikrincə, Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyi bir şərtlə Azərbaycana fayda gətirə bilər ki, prezident kürsüsünə Qarabağda separatçılığa əli bulaşmayan, Ermənistan doğumlu birisi gəlsin: "Yaxın tarix də bunu sübut edir. Levon Ter-Petrosyan mərhələli həll planına razılıqda oldu onu Qarabağ doğumlu siyasətçilər devirdilər. Ondan sonrakı Robert Köçəryan və Serj Sərkisyan sülh danışıqlarında mövqelərini sərtləşdirdilər. Buna baxmayaraq, Ermənistanda Sərkisyandan sonra hakimiyyətə gələcək qeyri-qarabağlı Levon Ter-Petrosyanın taleyini təkrarlamaq üçün son dərə-

sə, bizim üçün bir o qədər yaxşıdır" prinsiplərindən çıxış edirlər. Və bu zaman Ermənistanın ağır iqtisadi və sosial uçuruma yuvarlanması xaricdəki erməni lobbisini zərrə qədər də maraqlandırmır, necə ki, bu vaxta qədər maraqlandırmayıb".

E.Şahinoğlu deyir ki, bütün bu amilləri nəzərə alaraq Ermənistanın istənilən prezidentinin Qarabağ münaqişəsinin həllində geri addım atacağını proqnozlaşdırmaq çətindir: "Həmin addımı Ermənistan prezidentinə atmağa Azərbaycan vadar etməlidir. Azərbaycan ordusunun uğurlu hərbi əməliyyatı Ermənistan prezidentini fakt qarşısında qoymalıdır və məhz cəbhə bölgəsindəki ermənilərin məğlubiyyəti ona müqavimət göstərən qüvvələrə anlatmalıdır ki, Ermənistanın məcburi sülhə razılışmaqdan başqa çarəsi qalmayıb".

Məhkum türmə rəisini məhkəməyə verdi

Rauf Sultanov 14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində üzləşdiyi işgəncələrin araşdırılmasını istəyir

Məhkum Rauf Yusif oğlu Sultanov 14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsinin rəisi Əli İbrahimovu məhkəməyə verib. Hazırda 2 sayılı İstintaq Təcridxanasında saxlanılan məhkum müəssisə rəisini ona işgəncə verdiyinə görə məhkəməyə verdiyini deyir:

"14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində saxlanıldığım vaxtda, aprel ayında məni 1 sayılı cərimə kamerasına saldılar. Qeydiyyata salmadan 4 gün ac-susuz və lüt orada saxladılar. Kombidən gələn istiliyi söndürdülər. Kameranın pəncərəsini də açıq qoymuşdular. Bu gün də orada aldığım soyuqdeyimdən böyrəklərim ağrıyır. Orada saxlanılanda rəis Əli İbrahimov, təbii işləri üzrə müavini Natiq Hacıyev və rejim üzrə müavini Faiq Əzizov kameraya gəlib məni döyüb işgəncə verirdilər. Orada saxlanıldığım günlərdə soyuqdan qıc olurdum. Mən, anam, atam, qardaşım hamımız 1-ci qrup əlilik. Uşaqlıqdan qıcolmadan (sudurqa) əziyyət çəkirim. 14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində Azərbaycan qanunları işləmir. Orada Əli İbrahimov istədiyini edir".

Məhkum deyib ki, müəssisədə məhkumlara mənəvi və fiziki işgəncələr verilir: "Haqqını tələb edən, qayda-qanunun işləməsinə istəyən hər məhkuma qarşı amansız davranırlar, işgəncə verirlər. Qəzetinizə dənişən Tahir adlı məhkumu da karsa saldılar. Onu Qobustana göndərmək istəyirlər. Orada məhkumları çölə çıxmağa qoy-

murlar. Qanunda cəzadan vaxtıdan əvvəl azad edilmə var. 14-də Əli İbrahimova pul verməsən vaxtıdan əvvəl azad oluna bilməzsən. Kim ki haqqını tələb edir, ona qarşı hər cür tərxiyata əl atırlar. Mənə evdən göndirilən pulu, dəri gödəkçəni oğurladılar. Saçımı zorla qırıxıblar. Başıma qəsdən mikrob salıblar, indi saçım tökülür. Əli İbrahimov karsda məni döyəndə deyirdi ki, niyə məhkumlara hüquqlarını başa salırsan? Həkim Rəşad Hüseynova təzyiq edirdi ki, mənə dərman verməsən. Qıcolmalarım tutanda həkimlərə imkan vermirdi ki, mənə yardım göstərsinlər. Məndə müəllimə martın 17-də yazılı müraciət etmişəm. Yazmışam ki, Əli İbrahi-

mov bizi işgəncə verir. Təsəvvür edin ki, məhkumların yanına görüş gələn ana-bacılara görüş vermirlər, saatlarla küçədə saxlayırlar".

R.Sultanov deyib ki, dövlətin məhkumlara asudə vaxtlarını keçirmək üçün ayırdığı bütün vasitələr 14 sayılı müəssisədə məhkumlara pul qarşılığında verilir: "Dövlət bilyard, tennis stolları verib ki, məhkumlar boş vaxtlarında oyunlar oynasınlar. Pul verməyən məhkum bilyard, tennis oynaya bilməz. Yeməxanada yemək demək olar ki, olmur. Əli İbrahimov orada ayrıca restoran açıb. Günü 10 ma-

Öldürülən qardaşların anası baş prokurora müraciət etdi

Nigar Rəhimova: "Bütün bu yalanlar Zaur Tərhanovu ömürlükdən qurtarmaq üçün uydurulur"

Ötən sayımızda "İki qardaşın qatilini cəzadan yayındırmaq istəyirlər" sərəlvhəli yazı dərc etmişdik. Yazıda bu il yanvarın 8-də Qaradağ rayonu, Sahil qəsəbəsində xüsusi amansızlıqla və tamah niyyəti ilə odlu silahla qətlə yetirilən Cavid və Cahid Rəhimovların qətlinin təfərrüatlarından söhbət açılırdı.

Qətlde təqsirləndirilən həbs olunan 1984-cü il təvəllüdü Zaur Tərhanovun yaxınları redaksiyamıza müraciət edərək baş vermiş olayla bağlı mövqelərini açıqlayıblar. Z.Tərhanovun atası Ənvər Tərhanov və cinayət işi üzrə zərərçəkmiş qismində tanınan Xanım Aslanovanın qanuni nümayəndəsi Bəxtiyar Məmmədov olayın heç də qarşı tərəfin iddia etdiyi motiv əsasında baş vermədiyini söyləmişdi. Demişdi ki, iş üzrə zərərçəkmiş qismində tanınan Nigar Rəhimova və onun vəkili Ceyhun Yusifov ictimaiyyəti çaşdırmaq niyyəti güdürlər.

Redaksiyamıza müraciət edən Nigar Rəhimova isə nümayəndənin dediklərinin həqiqətdən uzaq olduğunu söylədi: "2 oğlumu öldürüblər, aylardır istintaqı süni şəkildə uzadırlar. İyulun 8-də qətlin 6 ay tamam olacaq, istintaq hələ də yekunlaşdırılmayıb. Özümüzü də yalandan şərhləyirlər. İstəyirlər ki, əsəbiləşək, bu işdən əl çəkək, Zaur Tərhanovu yüngül cəza ilə azad etsinlər. Bu olmayacaq, o mənim 2 oğlumu öldürüb, özü də mənim övladlarım məşində olublar, öldürülərkən hər ikisinin təhlükəsizlik kəmərləri də bağlı olub. Yəni o mənim övladlarımı xüsusi amansızlıqla öldürüb".

N.Rəhimova deyib ki, o, heç zaman faizə pul verməyib, övladlarında odlu silah olmayıb: "Əgər silah olsaydı, elə Zauru atəş açardılar da. O ki qaldı mənim iş fəaliyyətimə, bu haqda bütün Qaradağ bilir. Mən 1983-cü ildən 2012-ci ilə qədər Qaradağ Dərin Özüllər Zavodunda mühəndis olmuşam. 2013-də "Boşşelf"ə veriblər. 1 il sonra öz ərizəmlə çıxdım. İndi məni şərhləyirlər ki, guya faizə pul vermişəm. Bu ağ yalandır. Onun nümayəndəsinin adını çəkdiyi Zeynəb və Fatmanı isə ümumiyyətlə tanımıram.

Bütün bu yalanlar Zaur Tərhanovu ömürlükdən qurtarmaq üçün uydurulur. Əgər mənim övladlarımın günahı olsaydı mən ümumiyyətlə prokurorluğa getməzdim. Uşaqlarımın qanının yerdə qalmasını istəmirəm. O özünü qurtarmaq üçün belə deyir. Cavid 6-cı sinifdən namaz qılırdı. Narkomanları düz yola qaytarırdı. Mənim uşaqlarıma oyun qurdular. 5 ay əvvəl Zaurun Cavidlə mübahisəsi olmuşdu. Gərəkdir vaxt prokurorluğa müraciət edərdim".

N.Rəhimova baş prokurora müraciət edərək cinayət işinin obyektiv araşdırılmasını təmin etməsini də istəyib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Başağılığı

Müsavat Partiyasının Hacıqabul rayon təşkilatı sədr müavini Zahid Qəhrəmanova atası Nüsret kişinin vəfatından kədərliyini bildirir, dərin hüznə başsağılığı verir.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gozləmədən - lateks hələqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN
Tel: (055) 776-70-34

Kisilər!!! Axırncı şans!!!

İsraillə təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vazidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunclarm dərmanatsız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
doktor Vaiz Səmədov.

Elan

Təcili sərəlvəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır.

Nərimanov Məhkəməsinin həyatında, Stalin layihəli daş binada 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şkafları, geniş, işıqlı otaqları, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün məbellər, böyük vanna otağı, cakkuzi, sakit, təmiz həyət, parkovka yeri var. Qiyməti 185 min manat. Bundan əlavə 2 maşınlaq daş qaraj da satışıdır. (36 kv.m. qiyməti-40.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, məbelləri ilə bir yerdə satılır.
Tel: (050) 210-50-74

Özəl tibb müəssisəsinə 3-5 saata gündə işləmək üçün təqaüddə olan, damara iyne vura bilən tibb bacısı tələb olunur.

Tel: (012) 437-88-05 (13:00-dan sonra)
(050) 213-88-05 (13:00-dan sonra 17:00-dək)

Oğuz rayonunun Calut kəndində "Azpetrol"la üzvüzdə dağın etəyində 4 hektar özəl sahədə yerləşən ferma satılır. İşərisində çoban evi, ofisi, yem dəyirmanı, istirahət guşəsi, daimi işığı və suyu var. Əlavə olaraq 5 hektar özəl torpaq sahəsi və bundan başqa müqavilə ilə 6 hektar biçin sahəsi və 126 hektar otlaq sahəsi var. Bunların hamısı birlikdə 450 min manat.

Əlaqə nömrəsi:
(055) 206-14-61,
(070) 335-90-15,
(050) 371-01-60

I Avropa Oyunları ölkəmizin dünyaya tanınması üçün də bir vasitə oldu. Dünyanın müxtəlif ölkələrindən Bakıya 6 mindən çox idmançı və minlərlə turist gəldi, paytaxtda keçirilən idman oyunları onlarla ölkənin telekanallarında canlı yayımlandı, bu haqda xəbərlər, reportajlar yayımlandı. Təbii ki, bu təkcə ölkəmizin tanınması baxımından deyil, həm də turizmin inkişafı baxımından faydalı ola bilər, əgər biz ölkəmizin turizm imkanlarını turistlərə müsbət mənada təqdim edə bilsək.

Bu gün Azərbaycanın müxtəlif bölgələrindəki istirahət mərkəzlərinin qiymətləri Avropanın inkişaf etmiş şəhərləri ilə müqayisə olunacaq qədər yüksəkdir. Belə olduğu halda turizm baxımından Azərbaycan turistlərin marağını necə və nə ilə cəlb edə bilər? Bu oyunlardan sonra ölkəmizə turist axınının güclənməsi gözlənilirmi?

Turizm üzrə ekspert Çingiz İsmayılovun sözlərinə görə, bu oyunların keçirilməsi ölkənin tanınması baxımından müsbət rol oynasa da, ölkə turizminin xaricilər üçün cəlb edici olması üçün köklü islahatlara ehtiyac var: "Avropa Oyunları Azərbaycanın özünü dünyaya tanıtmaya baxımından böyük bir imkandır. 6 mindən çox iştirakçının Azər-

baycana gəlməsi və uzun müddət ərzində ölkəmizdə qalması və tariximizlə, mədəniyyətimizlə tanış olması onların Azərbaycanı tanımasına imkan yaradır. Həmin 6000 iştirakçı ölkəmizdə gördüklərini öz ölkəsində, ətrafındakı insanlarla bölüşsə, təbii ki, Azərbaycanın təbliği baxımından bu böyük bir şansıdır. Lakin Azərbaycanda hotel qiymətlərinin həddindən artıq baha olması rəqabət baxımından arzuolunmazdır. Məsələn, İngiltərədə, Fransada, Çexiyada, Türkiyənin müxtəlif şəhərlərindəki hotellər Azərbaycandakı bəzi hotellərdən ucuzdur. Bu, turistlər üçün o qədər də cəlb edici deyil. Çünki turist çalışır ki, keyfiyyət baxımından yüksək, eyni zamanda qiymət baxımın-

I Avropa Oyunları Azərbaycan

turizminə nə verdi...

Çingiz İsmayılov: "Avropa Oyunları turizmin inkişafı üçün bir şans olsa da, qiymətlərin baha olması turist axını üçün cəlb edici deyil"

Natiq Cəfərli: "Azərbaycan bu yarışların keçirilməsi ilə adının tanınmasına nail oldu, ancaq turistləri cəlb etmək potensialımızı ortaya qoya bilmədik"

dan əlverişli yere getsin. Bu baxımdan Azərbaycan turizmində köklü islahatlara ehtiyac var. Əlbəttə, deyilə bilər ki, azad bazar iqtisadiyyatıdır, hər kəs istədiyi qiyməti qoya bilər, lakin əslində belə deyil. Biz əgər dünya ölkələri ilə rəqabətəyiksə, elə qiymətlər qoymalıyıq ki, həmişə tələbat yüksək olsun, ölkəyə gələn turistlərin sayı artsun və dövlət büdcəsinə də bundan gəlir getsin".

Ekspertin fikrincə, ölkəyə turistlərin cəlb edilməsi baxımından xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi də çox önəmlidir: "Çünki əgər turist bir dəfə gəlib xidmətin yaxşı səviyyədə olmadığını görsə, təbii ki, ikinci dəfə bu ölkəyə gəlməyəcək. Son zamanlar xidmət sektorunda bir qədər irəliləyiş əldə edilib. Turizm şirkətləri özləri də maraqlıdır ki, xidmət yüksək səviyyədə təşkil olunsun və bir dəfə gə-

lən müştərilər daimi müştəriyə çevrilsin. Məsələn, Türkiyədə elə turizm mərkəzləri var ki, yüzlərlə daimi müştəri var və həmin ailələr hər il məhz həmin istirahət mərkəzinə dincəlməyə gəlir. Bunun üçün servis yüksək səviyyədə, qiymətlər də münasib olmalıdır. Azərbaycanda qismən irəliləyiş var, bunu da etiraf etmək lazımdır. Çünki həmin inkişaf olmasa turizm industriyası ümumiyyətlə müflis olardı".

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli də vurğuladı ki, ölkənin tanınması və turizmin inkişafı üçün belə böyük yarışların keçirilməsi çox əhəmiyyətlidir: "Sadəcə, Azərbaycanda bir çox məsələlərdə olduğu kimi, bu məsələdə də kompleks yanaşma həyata keçirilməyib. Ölkədə bu cür böyük yarışlar keçirilməzdən öncə turizm sahəsindəki bir çox problemlər öz həllini tap-

malı idi. Əsasən də vizaların sadələşdirilməsi məsələsi bu baxımdan çox önəmlidir. Turizm sahəsində Azərbaycanın ən ciddi rəqibləri olan qonşu ölkələr, əsasən də Türkiyə və Gürcüstan, bunlardan başqa, Avropa Birliyi və ABŞ bir çox ölkələrlə ümumiyyətlə vizalardan imtina edir. Türkiyənin yüzdən çox ölkə ilə vizasız gediş-gəlişi mövcuddur. Bu da onun turizm potensialını artırır. Gürcüstan da təqribən bir o qədər ölkə ilə viza sistemini ləğv edib. Bundan əlavə, xidmətlərin çox ucuz və keyfiyyətli olması çox vacib idi. Bahalı hotellər şəbəkəsində ucuz hotellər, keyfiyyətli xidmət göstərən icimai-iaşə obyektləri şəbəkələrinin yaradılmasına çalışmaq lazım idi. Azərbaycanda bunların heç birini etməyib. Ona görə Azərbaycan bu yarışların keçirilməsi ilə adının

tanınmasına nail oldu, ancaq turistlər cəlb etmək potensialımızı ortaya qoya bilmədik. Çox təəssüf ki, bu qədər xərc çəkilməsinə baxmayaraq Azərbaycan oyunlardan sonra turist axını ilə qarşı-qarşıya qalmayacaq".

İqtisadçı ekspert onu da vurğuladı ki, turizm sahəsinin problemlərindən biri də bu sahədə rəqabətin az olmasıdır: "Turizm mərkəzlərinin sayının çox olmasına ehtiyac var ki, həm rəqabət yüksək olsun, həm də turistlərə fərqli xidmət və qiymət təqdim edilsin. Son zamanlar da bəzi dövlət orqanları sahibkarların üzünə leqal və qeyri-leqal basqılar edir, vergi təzyiqlərini artırır. Bu basqıların artması və sahibkarların bu cür əlavə xərclərə məruz qalması da son nəticədə qiymətlərin bahalaşması ilə nəticələnir. Bu problemlər həll olunmadan Azərbaycanda turizmin inkişafı yaxın gələcəkdə mümkün deyil. Dəniz turizminin formalaşması ilə bağlı işlər də tam başa çatdırılmayıb. Xəzər dənizinin çirkəlliyi yüksək səviyyədədir, bununla bağlı heç bir iş aparılmır. Tarixi abidələrin təbliği yetərli deyil. Yeni Bakıya gələn turist bir gün ərzində İçərişəhərdəki tarixi abidələri görə bilər, bundan sonra ona nə təklif olunacaq? Bu məsələ də həllini tapmayıb. Bu baxımdan Azərbaycan turistlər üçün o qədər də cəlb edici görünmür".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

Ölkəmizə gələn turistlər nə yeyib-nə içir?

Onlar daha çox kabab, çayın yanında isə ya paxlava, ya da mürəbbə sifariş edirlər

Həm yay fəslinin gəlişi, həm də I Avropa Oyunları ilə əlaqədar ölkəmizə kifayət qədər turistlər gəlib. Adətən insan hansısa ölkəyə gedəndə onun tarixi, mədəniyyəti haqda öyrənilir, şəhərin görməli yerlərini gəzməklə yanaşı, milli yeməkləri ilə də maraqlanır. Hansı ölkədən gəlməsindən asılı olmayaraq da o ölkənin təamlarından mütəlakə dərəcə.

Hər kəsə məlumdur ki, Azərbaycan mətbəxi özünəməxsus yeməkləri və çeşidli içkiləri ilə zəngindir. Yeni Azərbaycan mətbəxinə dadıb onu bəyənənmək mümkün deyil. Azərbaycan şirniyyatları, yeməkləri və xəmir xörəkləri bütün dünyada məşhurdur. Azərbaycan tarixinin qədimliyi kimi onun yeməklərinin də yaşı qədimdir. Təkcə çörəyin bir neçə növü yalnız Azərbaycanda bişirilir. Süfrə-

lərimiz lavaşla (fətir, yuxa, yayma), təndir çörəyi, xamralı ilə hər zaman bol olub.

Biz də paytaxtımızın qonağı olan turistlərin dadlı təamlarımızdan nə yeyib-içdiklərini öyrənmək üçün bir neçə kafe və restorana baş çəkdik.

Turistlərin daha çox olduğu məkanlardan birinə - İçərişəhərə və Dənizkənarı Milli Parka üz tutduq və onların daha çox hansı yeməkləri yedikləri ilə maraqlandıq. Buradakı

restoran işçiləri ilə apardıığımız söhbətdən məlum oldu ki, turistlər daha çox dolma və kababı xoşlayırlar. Restorarlardan birinin ofisiyanti lıqar deyir ki, hərdən turistlər yedikləri yeməklərin bişirilmə qaydası ilə də maraqlanırlar: "Bizim restorana gün ərzində 10, bəlkə də daha çox turist gəlir. Onlar daha çox kabab sifariş edirlər. Kababı çox sevirlər. Ancaq qazan yeməklərini də istəyənlər olur. Keçmişdə bizim milli yeməklərimiz mis qazanlarda hazırlanırdı. Mis qazanda hazırlanan yemək dadlı ilə fərqlənir. İndinin özündə də kənd yerlərində bu ənənə qorunub saxlanıb. Elə biz özümüz də qazan yeməklərimiz mis qazanlarda bişiririk. Bu

yeməklərdən dadan turistlərin məmnunluğu bizi daha da həvəsləndirir".

Digər restoran administratoru isə əcnəbi qonaqların daha çox milli yeməklərimiz haqda maraqlandıqlarını dedi: "Turistlər restoranımıza gələndə milli yeməklər haqda soruşurlar. Hər gələndə çalışırlar heç dadmadıqları yeməklərdən dadsınlar. Bizim dolmamız onlara həm qeyri-adi, həm də dadlı gəlir. Xüsusən də yarpaq və badımcan dolmasını istəyirlər. Kababları da sevirlər. Bəzən elə turistlər olur ki, dolmanın necə hazırlandığını da soruşur".

Apardığımız müşahidələr nəticəsində məlum oldu ki, paytaxtımıza gələn əcnəbi qonaqlar milli yeməklərimizə xüsusi önəm verir. Onlar kabab, dolma, ləvəngi, düşbərə, və çeşidli plovlardan dadmaq daha çox həvəslidirlər.

Bulvardakı kafelərdən birində çalışan administrator **Elvin Əliyev** isə turistlərin daha çox sərin ayranı üstünlük verdiyini dedi: "Turistlər daha çox ayran, sərin şərbət sifariş edirlər. Bu da yəqin ki, havanın isti olması ilə əlaqədardır. Ancaq

turistlər o qədər də çox deyil. Gün ərzində 3-4 nəfər gəlir".

Digər kafe işçisi **Səbinə Eyvazova** isə deyir ki, turistlər paxlavanı sevirlər: "Turistlər çayın yanında ya paxlava, ya

da mürəbbə sifariş edirlər. Mürəbbələr içərisində isə gilas və qarpız mürəbbəsinə daha çox üstünlük verirlər".

□ **Günəl MANAFLI**
Fotolar müəllifindir

MUSAVAT

Son səhifə

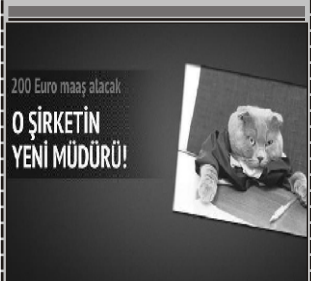
N 137 (6165) 25 iyun 2015

İnşaatdan pul tapdı, polisə getdi

Almaniyada bir inşaatda çalışan 23 yaşlı işçi bina tikintisi zamanı tapdığı 175 min avronu polisə təslim edib. Dürüst inşaat işçisi bu pulu şəhərin Hesslinger küçəsindəki bir binanın təmir-tikinti işləri zamanı evlərin birində hamam vannasının altından tapıb. İçində pullarla dolu zərfləri görən gənc qorxu və həyəcan hiss etdiyini deyib. Ona görə də pullarla dolu zərfləri götürərək polis idarəsinə gəlib.

Məlumatlara görə, pulların tapıldığı evdə yaşayan yaşlı qadın bir müddət əvvəl qocalar evinə aparılıb. "Wolfsburger Allgemeine" qəzetinin xəbərinə görə, polisler pulun gerçək sahibini axtarırlar. Jurnalistlərə müsahibə verən polis dürüst adamları gördüyü zaman sevindiklərini deyirlər. Çünki indiyədək heç kəs tapdığı bu qədər yüksək məbləğdə pulu polislərə təqdim etməyib.

Yeni müdir - pişik

Rumınyada xüsusi şəxslər üçün hədiyyəlik əşyalar hazırlayan "Cat-box" adlı şirkət xalqla əlaqələr departamentinə müdir olaraq pişik təyin edib. Yeni iş üçün 700 pişik haqqında araşdırma aparılıb. Sonunda "Boss" adlı 9 aylıq isveç pişiyi simvolik olaraq şirkətə müdir təyin olunub. Ayda 200 avro maaşla çalışacaq pişik kostyum geyir və qalstuk taxır. Boss şirkətin yeni kolleksiyasını tanıdacaq və reklam rolükərinə çəkiləcək.

Dar şalvar xəstəlik yaradır

Dar cins şalvar özəllər və sinir sistemini ciddi dərəcədə zədələyə bilər. "Journal of Neurology", "Neurosurgery and Psychiatry" adlı jurnallarda dərc edilmiş məqaləyə görə, dar cins şalvar geyməyə vərdis etmiş 35 yaşlı qadın baldırları şişəndən sonra həmin şalvarı sırtına atmağa məcbur olub.

Avstraliyalı qadın bir evdən digərinə köçərkən saatlarla intensiv iş görməli, şkafları yığışdırmaq üçün bəzən uzun müddət əyləşərək hərəkətsiz vəziyyətdə oturmalı olub. Nəticədə günün sonuna yaxın qadın ayaqlarının keyləşib-ağırlaşdığını, baldırlarının şişdiyini hiss edib. Qadın yeriməyə çətinlik çəkib, bir-iki addım atandan sonra yerə yığılıb və bir neçə saat belə vəziyyətdə qalıb. He-

kimlərin dediyinə görə, kompartement sindromu adlandırılan bu cür hal ayağı sıxan dar cins şalvara vərdis etmiş qadınlarda yarana bilər. Kəskin ağrı ilə müşayiət edilən həmin sindrom ayaqların şişməsi kimi ciddi fəsadlarla nəticələnə bilər.

Qızlar Krallığı

Hindistanın əsas turizm məkanlarından biri Mavlinnonq kəndi möhtəşəm təbiəti ilə ziyarətçiləri ovsunlayır. Ölkənin şimal şərqində yerləşən Meghalaya əyalətindəki kənd sadəcə təbiəti ilə tanınmır, eyni zamanda qadınların süveren olduğu Hasi tayfasının da vətənidir. Berlinli fotoqraf Karolin Klüppel doqquz aya yaxın hasilərlə birlikdə yaşayıb və "Madchenland", yəni "Qızlar Krallığı" adlı sənədli fotosessiya hazırlayıb. Klüppel Hasi tayfasında qız uşaqlarının özəl bir yeri olduğunu və Hindistan üçün qeyri-adi olan bu halın onlara özünə əminlik qazandırdığını deyir. Fotoqraf sənədli fotosessiyasında Hasi qızlarının özündən əmin görünüşlərini və davranışlarını sərgiləyir. Dünyanın nadir toplumlarından biri olan Hasi mədəniyyətində ailənin sərvəti ən kiçik qız uşağına qalır və uşaqlar analarının soyadını daşıyır. Hasi tayfası çox fərqlidir. Yalnız oğlan uşağına sahib olan ailələr uğursuz kimi tanınırlar. Evliliklər də olduqca fərqli: gənclər evləndikdə bəy gəlinin evinə köçür. Uşaq sahibi olduqda körpəyə ananın soyadı verilir.

İtlərin içində narkotik yerləşdirdilər

İspaniya polisi it balalarının içinə maye halda narkotik yerləşdirərək Amerika-ya aparmağa çalışan baytarı ələ keçirib. Amerika polisi tərəfindən axtarılan 33 yaşlı Andres Lopez Elorza Santa Komba şəhərində tutulub. Sözügedən baytar Kolumbiyadakı klinikasında 2005-ci ildə 3 it balasının bədənində 3 kiloqram narkotik yerləşdiribmiş.

Narkotik ticarəti ilə məşğul olan qrupun üzvü olan Santa Komba 2013-cü ildə həbs olunsada, bir müddət sonra azadlığa çıxmışdı. Polislərdən qaçan baytar uzun müddət imiş ki, ailəsi və uşaqları ilə əlaqə saxlamadan yaşayırmış.

QOÇ - Ümumi kosmik mənzərə səhhətinizlə bağlı diqqətli olmağı tövsiyə edir. Belə ki, qara ciyərlə bağlı problemləriniz mümkündür. Fəaliyyət istiqamətində isə çətinliyi gözənlənmir.

BUGA - Sağlıq durumunuzu nəzarətdə saxlayın. Orqanizminizi gümrəhləşdirmə üçün mümkün tədbirləri həyata keçirin. Bunun üçün ən rahat yol pəhriz saxlamaqdır. Maddə sıxıntılarınız azalmaqdadır.

ƏKİZLƏR - İş yerində mübahisələriniz gözənlənir. Belə neqativ hallardan yayınmaq üçün davranışlarınızda nəzakətli olun. İndiki məqamda belə şeylər yaramaz. Büdcənizi sağa-sola səpməyin.

XƏRÇƏNG - Yeni görüş və danışıqlar üçün uğurlu təqvimdir. Özünü təmkinli və dözümlü aparın ki, sövdələşmələrin nəticəsi xeyrinizə olsun. Özünü yerli-yersiz tərifləməyin. Sadə olun.

ŞİR - Saat 16-ya qədər ümumi ovqatınızda gərginlik müşahidə olunduğundan əsas gücünüzü istirahətə yönəltməlisiniz. Bu gün sizə soyuq və duzlu qidalar qəbul etmək məsləhət görülmür.

QIZ - Hər mənada səmərəli təqvimdir. Bir tərəfdən perspektivli görüşlər, digər tərəfdən sevincdirici xəbərlər ovqatınızı xeyli yüksəldəcək. Axşam dostlarınızla birgə gəzintiye çıxın.

TƏRƏZİ - Sağlamlığınızla bağlı çətinliyi dəf edə bilərsiniz, qarşıya qoyduğunuz planları reallaşdırma biləcəksiniz. Hətta nahardan sonra varlanma ehtimalınız da var. Özünü təzə bir şey alın.

ƏQRƏB - İşgüzar sövdələşmələrdə iştirak etmək üçün olduqca səmərəli gündür. Müzakirələr apardığınız həmsöhbətləriniz sizə xeyirli olan fikirlər söyləyəcək. Qərarlarınızda qətiyyətli olun.

OXATAN - Vaxtınızın əsas hissəsini sevgi amilinə həsr edin. İkili görüşlər, maraqlı gəzintilər sizə fərəh gətirəcək. Saat 15-18 arası maliyyə problemlərinizin həlli üçün uğurlu vaxtdır.

OĞLAQ - Bu gözəl təqvimdə mistikaya uymamaq lazımdır. İş barədə düşünməyin, qonaq gedin. Bu gün enerjinizin çoxluğu qarşınızda duran bəzi maneələrin arada qalmasına təkan verəcək. Təki səbrli olasınız.

SUTÖKƏN - Maliyyə problemlərinə görə özünüzü üzüməyin. Çünki ulduzların düzümü qarşıdakı həftədə bu istiqamətdə sevincəyinizi bildirir. İkitərəfli əməkdaşlıqdan imtina etməyin.

BALİQLAR - Səhhətinizlə bağlı bəzi xoşagəlməzlikləri nəzərə almasaq, günün əsas hissəsini rahat şəraitdə başa vura bilərsiniz. Mübahisələrdən uzaq olun. Axşama yaxın önəmli xəbər eşidəcəksiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İnsulin dövrü bitir

Diabet xəstələrinə insulin kimi təsir edəcək bantlar ilk testlərdən keçib. Siçanlar üzərində aparılan bant sınaqları nəticəsində məlum olub ki, yeni vasitələrin köməyi ilə qanda qlükozanın səviyəsini 30 dəqiqə nəzarət altına almaq mümkündür. Normal hala gətirilən qlükoza bir neçə saat olduğu kimi qalır. Bütün testlər müsbət nəticə göstərsə, ağrı yaradan iynələr şəkər bantları ilə əvəz ediləcək. Amerikanın North Karolina Universitetinin araşdırmaçıları yeni tibbi vasitəni "qanda şəkərin miqdarını təsbit edən, ehtiyac olduğu zaman qana insulin kimi təsir edən ağıllı insulin bantı" kimi təqdim edib.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.